Дзяржаўна
Навукова Бібліятэка
ім. Короленко. Харків

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 27 (6002) 2 лютага 1938 г., серада ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ:
Узначаліць соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай.
Да 20-годдзя Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.
На дрэйфуючай станцыі тав. Папаніна.
АРТЫКУЛЫ:
Развіваць сталінскі пафас асваення прадпрыемстваў.
Уладзімір Мелікаў. — Абарона Царыцына.
Г. Якубоўскі. — Стварыць умовы для вучобы настаўнікаў.
А. Казіміраў. — Вывучаюць рашэнні Пленума ЦК ВКП(б).
Е. Залескі. — Агратэхніка перадавых калгасаў.
Ф. Мядзведзеў. — На адным месцы...
А. Лось. — Стаханаўцы аднаго калгаса.
Вл. Мачальскі. — Аб Клеўко і яго справах.
С. Лясноўскі. — Чаму зняволены чалавека.
С. Краўцоў. — Шукальнікі славы.
ЗА РУБЯЖОМ:
На франтах у Іспаніі. — Сотая Сесія Совета Лігі нацый. — Германія ўзмоцнена дапамагае Франко. — Ваенныя дзеянні ў Кітаі. — Здрадніцкая работа кітайскіх троцкістаў. — Павышэнне падаткаў у Японіі.

УЗНАЧАЛІЦЬ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ

...ства перамогі соцыялістычнага ...ства, якія атрымалы ў мінулым ...іяпольнасць самых шырокіх мас ...ай вёскі на барацьбу за поўнае ...ненне лозунга таварыша Сталіна аб ...більярдах пудоў хлеба. У 1938 годзе ...чынаем новы трэці сталінскі ...ні — пятагадовы сельская гаспадарка ...зоры выдатных стаханаўцаў палёў ...ўзброены Ўраджай, за далейшы рост ...ні соцыялізма. Парукай гэтаму ... вялікія і тысячы ўзоры нашых ...чэнцаў ...

[illegible]

пер ніколі звдавольі. Да ўстанаўлення гэтых норм прыкладзі свае рукі шкоднікі. Нормы даўно ўстарэлі. Іх трэба перагледзець, але гэтую справу ніякі не выконваюць. Не толькі стаханаўцы, але часта калгасы сістэматычна іх перавыконваюць. Ясна, што такія заніжаныя нормы не могуць толькі тармазіць стаханаўскі рух. Ясна, што трэба іх перагледзець за ўсіх калгасах. А перагледжаны яны толькі ў 712 калгасах рэспублікі.

Не менш важнае значэнне набывае пытанне аб парадку ўкамплектавання брыгад і звенняў. Звычайна, гэта важнейшае пытанне, якое закранае інтарэсы кожнага калгасніка і калгасніцы, вырашаюць без шырокага ўдзелу мас. Часам людзей на брыгады і звенні «раскідваюць» проста «на вока»... Такі практычны трэба закончыць ...

Даўно ніякі не спыняе таго, калі ў некаторых месцах калгаснікаў прыходзіцца ў перавараць выходзіць на работу. Пятыя на пытанне, як гэта запланаваць работу, ... Толькі пры ўмове, калі кожны калгаснік будзе ведаць, што ... калгасніку хлеба, можна ставіць, у вядомай мере, залежна ад таго...

[illegible]

10 ГОД ГАЗЕТЫ „КІРОВЕЦ“

Прывітанне тав. М. І. КАЛІНІНА

ЛЕНІНГРАД, (БЕЛТА). 1 лютага споўнілася 10 год з дня выхаду на Кіраўскім заводзе першага нумара друкаванай газеты «Красный Путиловец». ...

[illegible]

...з такой цікавасцю прачытаў газету, дык яшчэ раз кажу, як вы ўжо маеце ... Старшыня не сказаць, вялікае васвятленне. Гэта гэтыя вялікі вырастае за гэты час...

3 таварыскім прывітаннем
М. КАЛІНІН.

Да 20-ай гадавіны Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. На здымку: маршал Совецкага Саюза В. К. Блюхер на акладзе Амурскай фатыліі. (1-я ўсесаюзная выстаўка фотамастацтва ў Маскве). Фото Д. Дзебабава.

СОТАЯ СЕСІЯ СОВЕТА ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 31 студзеня. (БЕЛТА). З крынічных таго, што кітайская дэлегацыя яшчэ не атрымала адказу за свайго фран на запрос аб выпрацаваным ... у прыватнай нарадзе чатырох дзяржаў разгледзець ...ку аб дапамозе Кітаю, пасяджэнне Совета Лігі на сённяшні дзень было адкладзена на 1 лютага.

Сёння раніцай адкрылася трэцяя сесія камітэта па пытанню прымянення прынцыпаў пакта Лігі нацый (камітэт 28) пад старшынствам Бурканэ (Бельгія). Фармальна сесія павінна абмеркаваць даклад англійскага прадстаўніка Кранборна аб ўзаелу ўсіх дзяржаў у Лізе нацый. Фактычна практычны рады дзяржаў выкарыстоўваюць гэту сесію для выступленняў у «пахту» прымянення ў будучым 16-га артыкула пакта Лігі (аб санкцыях). У гэтым пытанні паведомілі прагадарны прадстаўнік падобнага агрэсіўнага выступаў.

На пасяджэнні выступілі з спрэчках выступілі Рутгерс (Галандыя), Ундэн (Швецыя), Горнэ (Швейцарыя) і Пфлюгль (Аўстрыя).

Работу сесіі камітэта прымаюць удзел тт. Літвінаў і Штэйн.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЕНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОЎ, 31 студзеня. (БЕЛТА). На паўночным участку чыгункі Цзіньцзінь—Пукоў у правінцыі Аньхуй прадаўжаюцца ўпартыя аперацыі кітайскіх войск. Часці кітайскіх войск вядуць упартыя наступленне на Ляньхуайгуань. Пасля жорсткіх рукапашных баёў японскія войскі былі вымушаны адступіць з Мінгуана (на паўднёвы Гухоў ад Фінпа). У гэтым раёне адбыліся наступленні каля 1000 японскіх салдат.

Горад Люхэ (на паўночным беразе Янцзы супроць Нанкіна), захоплены японцамі, амаль поўнасцю разбураны. Звыш 1500 чалавек мірнага насельніцтва забіта. Насельніцтва, якое ўцякло з горада, абкладаецца ў паўночных раёнах па пачатку з 4.000 чалавек. Большасць яе збегчы.

ЛОНДАН, 1 лютага. (БЕЛТА). Агенцтва Рэйтар паведамляе, што японскае прадстаўніцтва на поўнач ад участка чыгункі Цзіньцзінь—Пукоў затрымала ля Мінгуана. Карэспандэнт газеты «Таймс» сцвярджае, што ў рукапашных схватках ля Мінгуана японцы страцілі больш чым 1000 салдат.

ГЕРМАНІЯ УЗМОЦНЕНА ДАПАМАГАЕ ФРАНКО

ПРАГА, 31 студзеня. (БЕЛТА). Антыфашысцкая газета «Дойчэ фольксцайтунг» паведамляе аб новых адпраўках зброі з Германіі для генерала Франко ў Іспанію. Нядаўна у Севілью прыбылі 600 немцаў, з якіх большасць лётчыкі. Але таксама газета паведамляе аб адпраўцы з Германіі новых партый зброі для генерала Франко. Вялікая колькасць ваенных матэрыялаў зараз рыхтуецца да адпраўкі ваенных матэрыялаў адгружаецца з ваеннага порта Штэціна.

Пагрузка ваенных матэрыялаў робіцца не рабочымі-грузчыкамі, а членамі фашысцкіх ахоўных атрадаў «СС».

ПАВЫШЭННЕ ПАДАТКАЎ У ЯПОНІІ

ТОКІО, 31 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе газета «Асахі», міністр фінансаў Кайя заявіў, што у 31 студзеня 1938 года звыш ўзае на таблічных выдатак павышэнне на 25 проц.

31 студзеня кабінет міністраў зацвердзіў план павышэння падаткаў на 40 мільёнаў іен у год. Павышаюцца падаткі на абутак, запалкі, цукар і інш. Плату за паслугі будзе павышацца кантыстанных асоб, абкладаемых падаткам. ...даткам. Пад абкладанне падпалаюць асобы, якія маюць прыбытак у год не менш 1.000 іен, замест ранейшых 1.200. Падатак уводзіцца на чыгуначныя і тэатральныя білеты.

ПІРАТЫ ПАТАПІЛІ АНГЛІЙСКІ ПАРАХОД

ПАРЫЖ, 1 лютага. (БЕЛТА). Па паведамленню агенцтва Гавас, галоўная рэспубліканская марская база ў Картахене (порт на паўднёвым ўсходзе Іспаніі), афіцыяльна перадае, што 31 студзеня днём падводная лодка мяцежнікаў атакавала англійскае гандлёвае судно «Эндзімiён», якое знаходзілася недалёка ад порта, у 16 мілях ад берага. Судно, меўшае на барту кантрольнага агента камітэта па «неўмяшанню», затанула праз 4 мінуты пасля нападу. Сярод загінуўшых — швед — агент камітэта і англічане: капітан судна, адзін з яго памочнікаў, механік і некалькі матросаў. Частка экіпажа выратавана неадкладна высланай з порта дапамогаю.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

У 10 гадзін раніцы 31 студзеня мяцежнікі пачалі ярасную артылерыйскую бамбардыроўку Мадрыда, якая прадаўжалася каля поўгадзіны. Лік ахвяр невялікі. Рэспубліканская артылерыя, адказваючы на агонь, быстра знайшла батарэі мяцежнікаў і прымусіла іх замаўчаць.

УСХОДНІ (АРАГОНСКІ) ФРОНТ

Паводле паведамлення іспанскага міністэрства абароны, на тэруэльскім участку адна з рэспубліканскіх зенітных батарэй за адзін дзень 30 студзеня збіла 3 фашысцкіх самалёты. Міністр абароны аддаў загад аб узнагародзе камандзіра батарэі.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Паводле паведамлення іспанскага міністэрства абароны, намаганні мяцежнікаў прарваць лініі рэспубліканскіх войск у Серо Бурдо і ля гары Афана, у сектары Пеньяроя былі лёгка адбіты.

ДЗЕЯННІ АВІЯЦЫІ

Паводле паведамлення агенцтва Гавас, у рэзультаце праведзенай фашыстамі 30 студзеня бамбардыроўкі Барселоны налічваецца 137 забітых, з іх 77 дзяцей і 37 жанчын. Сярод руін будынкаў прадаўжаюць знаходзіць новыя трупы. У часе налёту зенітныя батарэі рэспубліканцаў збілі 2 фашысцкіх самалёты.

НА ДРЭЙФУЮЧАЙ СТАНЦЫІ тав. ПАПАНІНА

У Галоўпаўночморшляху атрымана наступная тэлеграма ад начальніка дрэйфуючай станцыі тав. Папаніна:

«У рэзультаце шасцідзённага шторма ў 8 гадзін раніцы 1-га лютага ў раёне станцыі поле разарвана трэшчынамі ад паўкілометра да 5. Знаходзімся на абломку поля даўжынёй 300, шырынёю 200 метраў. Адрэзаны дзве базы, а таксама тэхнічны склад з другарадней маёмасцю. З паліўнага гаспадарчага склада ўсё каштоўнае выратавана. Намецілася трэшчына пад жыллёвай палаткай, будзем перасяляцца ў снежны дом. Каардынаты паведамлю дадаткова сёння; у выпадку абрыву сувязі просім не клапаціцца. ПАПАНІН».

Як нам паведамілі ў Галоўпаўночморшляху, у апошні час у Грэнландскім моры развілася інтэнсіўная цыкланічная дзейнасць. Моцны норд-веставы (паўночна-заходні) вецер разрадзіў ільдзіны і значна пашырыў паласу ільду, дрэйфуючага на поўдзень. Пад націскам таго-ж ветру раскалолася крыга дрэйфуючай станцыі. Для самой станцыі тав. Папаніна, для прадаўжэння яе работы адбыўшыйся разрыў яшчэ не прадстаўляе прамой небяспекі.

Аднак, у сувязі з атрыманнем тэлеграмы вырашана паскорыць аперацыю па зняццю папанінцаў. Сёння выязджае ў Мурманск начальнік экспедыцыі тав. О. Ю. Шмідт.

Разрыў крыгі дрэйфуючай станцыі ўносіць у работу па зняццю некаторыя ўскладненні, бо астаўшаяся частка крыгі недастаткова для пасадкі самалёта. Ход аперацый па зняццю будзе залежыць ад абстаноўкі, якая складзецца ў далейшым. Калі ільды астануцца ў разрэжаным становішчы, то «Таймыр» зможа прыблізіцца да станцыі тав. Папаніна. Калі-ж, наадварот, з пераменай ветру ільды зноў будуць злучаны разам, то гераічная чацвёрка намеціць у ваколіцах больш буйную крыгу, на якую самалёты апусцяцца. Магчыма таксама, што самалёты самі знойдуць для сябе падыходзячую пляцоўку недалёка ад лагера папанінцаў і ўстановяць сувязь з імі на гумавых лодках, якія ёсць у тав. Папаніна.

Вялікі вопыт персанала дрэйфуючай станцыі дае поўную ўпэўненасць, што гераічная чацвёрка зможа выбраць для далейшага жылля найлепшае месца. Калі пры гэтым прыйдзецца перанесці радыёстанцыю, то магчым часовы перарыў радыёсувязі. (БЕЛТА).

ДЫВІЗІЙНЫЯ ПАРТЫЙНЫЯ КАНФЕРЭНЦЫІ

З 1 па 5 лютага праводзяцца дывізійныя партыйныя канферэнцыі ва ўсіх ваенных акругах.

Перад канферэнцыямі адбываліся партыйныя сходы пярвічных партыйных арганізацый у часцях Чырвонай Арміі. Сходы прайшлі з велізарнейшым палітычным уздымам, які сведчыць аб ідэйным росце армейскіх партыйных арганізацый.

Абмеркаваўшы рашэнні студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б), большэвікі Чырвонай Арміі з усёй праматой і прынцыповасцю ўскрывалі недахопы ў рабоце і намячалі канкрэтныя меры да хутчэйшай рэалізацыі рашэнняў Пленума ЦК. Рэзкай крытыцы падвергліся недахопы ў палітыка-выхаваўчай рабоце дывізійных партыйных камісій, а таксама недахопы кіраўніцтва палітаддзелаў.

Дывізійныя партыйныя канферэнцыі абмяркуюць даклад аб рашэннях студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б), заслухаюць справаздачы сакратароў дывізійных партыйных камісій і выбяруць тайным галасаваннем дывізійныя партыйныя камісіі. (БЕЛТА).

ДА 20-ГОДДЗЯ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА

ДАСТОЙНА АДЗНАЧЫЦЬ СЛАЎНУЮ 20-Ю ГАДАВІНУ

Сакратарыят ВЦСПС вынес рашэнне аб падрыхтоўцы профсаюзаў да святкавання 20-й гадавіны Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

Усе профарганізацыі праводзяць на прадпрыемствах і ва ўстановах з 16 па 25 лютага агульныя сходы рабочых і служачых з дакладамі аб 20-й гадавіне Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. У клубах і чырвоных кутках цэхаў і агульных інтэрнатах для рабочых, служачых і членаў іх сямей наладжваюцца лекцыі, даклады, гутаркі і чытка мастацкай літаратуры аб нашай Чырвонай Арміі і яе арганізатарах таварышах Леніну, Сталіну, Варашылаву, яе слаўных байцах і камандзірах, аб героях грамадзянскай вайны. Будзе арганізаван паказ мастацкіх кінофільмаў, адлюстроўваючых героіку грамадзянскай вайны, жыццё і быт Чырвонай Арміі і Чырвонага Флота. У сучасны момант наладжаны экскурсіі ў музеі, дамы Чырвонай Арміі, на выстаўкі і ў гістарычныя месцы баёў у перыяд грамадзянскай вайны і т. д.

У клубах і палацах культуры праводзяцца вечары сустрэч рабочых, служачых і моладзі-дапрызыўнікаў з байцамі і камандзірамі Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота і ўдзельнікамі грамадзянскай вайны.

Адна з задач профсаюзаў — гэта арганізаваць соцыялістычнае спаборніцтва сярод членаў профсаюзаў і іх сямей на лепшае авалоданне тэхнікай абароннай справы, на авалоданне тэхнікай ваенна-паветранага і марскога спорта, на здачу норм на «Варашылаўскага стралка» 1-й і 2-й ступені, норм «Гатоў да працы і абароны», «Гатоў да санітарнай абароны», «Гатоў да супроцьпаветранай і хімічнай абароны» і сістэматычна праводзіць гэту работу.

Асаблівую ўвагу профсаюзных арганізацый трэба звярнуць на арганізацыю штодзённай палітыка-выхаваўчай і абароннай работы сярод дапрызыўнікаў на выхаванне дастойнага папаўнення для Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

СПАБОРНІЦТВА ДВУХ ТАНКАВЫХ ЭКІПАЖАЎ

ХАБАРАЎСК. У снежні 1937 года пачалося спаборніцтва танкавага экіпажа совецкіх патрыётаў братоў Лагода і Мічурыных з танкавым экіпажам Міхеевых.

Чацвёра маладых патрыётаў — Іван і Васілій Мічурыны, Дзмітрый і Іван Лагода па-большэвіцку ўзяліся за вучобу. Спаборніцтва прынесла ўжо вялікія поспехі маладым байцам. Днямі была зроблена праверка работы экіпажа ў зімовых умовах.

Раніцой танкісты занялі свае месцы. Танк павёў Іван Лагода. Скрозь глядзельную шчыліну прабіваецца калючае зімовае паветра. Іван упершыню вядзе сваю грозную машыну па снягу. У моцных руках вадзіцеля танк становіцца паслухмяным. Ён пакорліва падымаецца на крутую гару, паволі паўзе ўніз.

Затым правяраецца ўменне байцоў авалодваць кулямётам. Гэта — першыя баявыя выстралы маладых патрыётаў.

На аркушы фанеры ледзь прыкметнае чорнае колка. Задача — трапіць трыма кулямі пад колка як мага кучней. Першым страляе Іван Мічурын. Глухім рэхам аддаецца па тайзе кулямётны выстрал. Правільным мініятурным трыкутнікам ляглі тры кулі на мішэні.

— Выдатна, — гаворыць камандзір, пагляджэўшы мішэнь, — пяць балаў. Добра справіліся з задачай і астатнія члены экіпажа.

Выдатных паказальнікаў вучобы дабіліся і браты Міхеевы. Яны здалі залікі: тактыка — на выдатна, тэхніка—выдатна, палітычная падрыхтоўка — добра і выдатна.

Браты ўзорна нясуць караульную службу. Нядаўна камандзір часці абвясціў падзяку маладым чырвонаармейцам Івану і Уладзіміру Міхеевым за выдатнае нясенне караульнай службы.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЙНАСЦЬ ЛЯ МІКРАФОНА

Белрадыёкамітэт і менскі Дом Чырвонай Арміі імя К. Е. Варашылава арганізуюць 6 лютага радыёканцэрт чырвонаармейскай самадзейнасці. У праграме — выступленні ансамбля беларускай музыкі, песні і пляскі менскага ваеннага вучылішча імя Калініна, ансамбля гарманістаў, ансамбля частушачнікаў-артылерыстаў, рад салістаў, у тым ліку зацейных частушачнікаў Кулікава і Астаф'ева, і лепшых самадзейных спевакоў. Перадача будзе трансліравацца праз станцыю імя Комінтэрна.

* * *

Беларускі дом народнай творчасці ў гонар 20-й гадавіны Чырвонай арміі і Ваенна-Марскога Флота арганізуе ў Доме Чырвонай Арміі імя К. Е. Варашылава і часцях Менскага гарнізона рад выступленняў рабочай і калгаснай мастацкай самадзейнасці. Першы вялікі паказ-канцэрт самадзейнасці рабочых прадпрыемстваў Менска адбудзецца ў Доме Чырвонай Арміі 6 лютага. У дні юбілея ў рабочых клубах горада будзе паказана чырвонаармейская самадзейнасць.

РАЗВІВАЦЬ СТАЛІНСКІ ПАФАС АСВАЕННЯ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ!

Учора у «Звяздзе» апублікаван загад народнага камісара цяжкай прамысловасці таварыша Л. М. Кагановіча аб выкананні вытворчага плана Наркамцяжпрома на 1938 год. Гэты загад мае вялікае значэнне не толькі для цяжкай прамысловасці, але і для ўсіх галін народнай гаспадаркі нашай краіны. У загадзе з невычарпальнай яснасцю ўскрыты недахопы работы гаспадарнікаў у мінулым годзе і паказаны канкрэтныя метады вырашэння адказных задач, пастаўленых перад прамысловасцю ў 1938 годзе.

Наша соцыялістычная індустрыя датэрмінова выканала план другой пяцігодкі і ў 1937 годзе дасягнула новага прыросту прадукцыі. Але гадавы план па цяжкай прамысловасці ўсё-ж не выканан. У загадзе Л. М. Кагановіча выключна выразна паказаны прычыны невыканання плана 1937 года і меры іх знішчэння. Загад таварыша Кагановіча з'яўляецца баявой праграмай работы для ўсёй прамысловасці нашай краіны.

Не гледзячы на значныя поспехі прамысловасці Совецкай Беларусі, рост выпуску прадукцыі, яна план 1937 года таксама не выканала. Адставанне прадаўжаецца і ў першы месяц 1938 года. Асабліва дрэнна працуюць прадпрыемствы Наркамлесу. Мінулы год яны закончылі з вялікім недавыкананнем вытворчай праграмы. Не выканала плана таксама прамысловасць Наркаммясцпрома, Наркамлегпрома і Наркамхарчпрома. Прычыны гэтага ў асноўным тыя-ж, што і ў цяжкай прамысловасці. Значная частка гаспадарчых кіраўнікоў не авалодала большэвізмам, недастаткова сур'ёзна займаецца вырошчваннем маладых кадраў, арганізацыяй вытворчасці, мірыцца з прастоямі абсталявання, з аварыямі і нізкай дысцыплінай. Многія гаспадарнікі і інжынерна-тэхнічныя работнікі не ўзначалілі масавы стаханаўскі рух, не забяспечваюць неабходных умоў у рабоце ўсім стаханаўцам і ўдарнікам.

На мехпунктах Лесбела не спыняюцца аварыі і паломкі механізмаў. Найбольш дрэнна на цагельных заводах Беларусі. Тут да гэтага часу аварыі дасягаюць велізарных размераў. Стаханаўскі рух не арганізаваны. Наркаматы ўсё яшчэ не могуць пахваліцца, што яны сталі аператыўна-тэхнічнымі штабамі кіраўніцтва стаханаўскім рухам. У наркаматах і трэстах не заняліся гэтым найважнейшым пытаннем, як не заняліся яшчэ вылучэннем новых гаспадарчых кадраў з лепшых людзей вытворчасці.

На тых прадпрыемствах, дзе камандзіры зразумелі, што поспех вырашае арганізацыя стаханаўскага руху, пашырэнне стаханаўскага вопыту і ліквідацыя вынікаў шкодніцтва, — там ёсць сапраўдныя вытворчыя поспехі. Іменна ў рэзультаце гэтага датэрмінова закончыў план 1937 года магілёўскі скуразавод імя Сталіна, бабруйская мэблевая фабрыка імя Халтурына, дзе цэлыя цэхі сталі стаханаўскімі, барысаўскі шклозавод імя Дзяржынскага і рад іншых заводаў і фабрык.

Фабрыка «Комунарка», буйнейшая кандзітарская фабрыка, доўгі час знаходзіцца ў прарыве, недадае краіне многа тон прадукцыі. Чаму? Тут не ствараюць умоў стаханаўцам і ўдарнікам у іх рабоце. Тут няма большэвіцкіх клопатаў аб жывым чалавеку. Дырэктар фабрыкі тав. Бедаржыцкі ўнаследаваў асуджаныя канцылярска-бюракратычныя метады работы ранейшага кіраўніцтва. Лічачы сябе ўсё яшчэ новым чалавекам на фабрыцы, хоць прайшло ўжо больш паўгода з часу ўступлення яго ў аба- [illegible]

[illegible] за навядзенне парадку на прадпрыемстве. Унутрыцэхавыя непаладкі, масавыя прастоі, — штодзённыя з'явішчы. Дысцыпліна на прадпрыемстве выключна нізкая. Здзіўляе, што з усім гэтым мірыцца Наркамхарчпром.

Характэрная рыса: месяц таму назад Наркамхарчпром выдаў загад аб зняцці з работы галоўнага інжынера фабрыкі — Пузанава. Намеснік наркома тав. Раксін, падпісаўшы аб гэтым загад, лічыў сваю задачу выкананай. Але Пузанаў і дагэтуль працуе на фабрыцы. Гэта даволі ярка характарызуе канцылярска-бюракратычны стыль кіраўніцтва наркамата і неаўтарытэтнасць яго загадаў на прадпрыемствах.

У 1938 годзе вытворчы план прамысловасці Беларусі прадугледжвае далейшы рост выпуску прамысловай прадукцыі. Па наркаматах лёгкай, харчовай і мясцовай прамысловасці вызначан прырост прадукцыі на 10,5 проц., па сістэме промкааперацыі — на 14,4 проц.

У 1938 годзе ад гаспадарніка патрабуецца не толькі безумоўнае выкананне плана ў колькасным азначэнні, але, — і гэта самае важнае, — рашучае паляпшэнне якасных паказальнікаў. На жаль, рад прадпрыемстваў Беларусі ў першы месяц новага гаспадарчага года далі нездавальняючыя якасныя паказальнікі. Абутковая фабрыка імя Кагановіча, напрыклад, замест дапускаемых 11 проц. выпускае 28 проц. нясортнага абутку. Вялікі брак на прадпрыемствах швейнай прамысловасці. Такое становішча зусім нецярпімае. «У 1938 годзе, — сказана ў загадзе Л. М. Кагановіча, — ацэнка работы прадпрыемстваў будзе праводзіцца не толькі па выкананню вытворчага плана па выпуску прадукцыі, але і па выкананню задання па зніжэнню сабекошту і якасці прадукцыі (кандыцыйнасць)». Гэтае ўказанне мае дачыненне да ўсіх гаспадарнікаў нашай прамысловасці.

Важнейшая задача — падняць культуру вытворчасці. Нельга мірыцца з прастоямі і аварыямі, якія зрываюць стаханаўскі рух. Разгортванне стаханаўскага руху патрабуе рашучага палепшання ўсёй арганізацыі вытворчасці і працы. Падняць культуру вытворчасці значыць дабіцца, каб ўсе яе ўчасткі, усе цэхі, агрэгаты працавалі зладжана, як адзінае цэлае. У гэтых адносінах вялікае значэнне мае прапанаваны Лазарам Майсеевічам Кагановічам цвёрды пааперацыйны графік, які чотка рэгламентуе ўвесь тэхналагічны працэс.

Узяць ад тэхнікі ўсё, што яна можа даць, поўнасцю скарыстаць вытворчыя магутнасці, культурна эксплаатаваць абсталяванне: своечасова яго рамантаваць, дакладна за ім наглядаць у часе работы, — вось у чым сэнс паднятця культуры вытворчасці.

Работнікі прамысловасці «павінны на аснове большэвіцкай самакрытыкі ўскрыць недахопы, ліквідуючы вынікі подлага шкодніцтва, развіваючы сапраўдны сталінскі пафас асваення прадпрыемстваў, забяспечыць выкананне і перавыкананне вытворчага плана 1938 года».

План 1938 года значна ўскладняе задачы кіраўніцтва вытворчасцю. Паспяховае вырашэнне іх патрабуе, каб кіраўнікі не толькі вучылі масы, але і самі вучыліся ў іх. Л. М. Кагановіч напамінае гаспадарнікам на неабходнасць захоўваць патрабаванне лютаўска-сакавіцкага Пленума ЦК ВКП(б) аб рэгулярным скліканні вытворча-гаспадарчых нарад актыва прадпрыемстваў, главкаў і наркаматаў. Згуртаванне моцнага актыва лепшых людзей дапаможа гаспадарніку справіцца з адказнейшымі задачамі, якія перад ім пастаўлены. Цесная сувязь кіраўніка з масай — гарантыя супроць праніквення на вытворчасць ворагаў, дыверсантаў і шкоднікаў.

Растучая палітычная і вытворчая ак- [illegible]

[illegible] што ў нас ёсць усе ўмовы для выканання і перавыканання плана. Справа за камандзірамі вытворчасці, за гаспадарнікамі, за інжынерна-тэхнічнымі работнікамі. Ім павінна быць забяспечана штодзённая дапамога партыйных і прафсаюзных арганізацый.

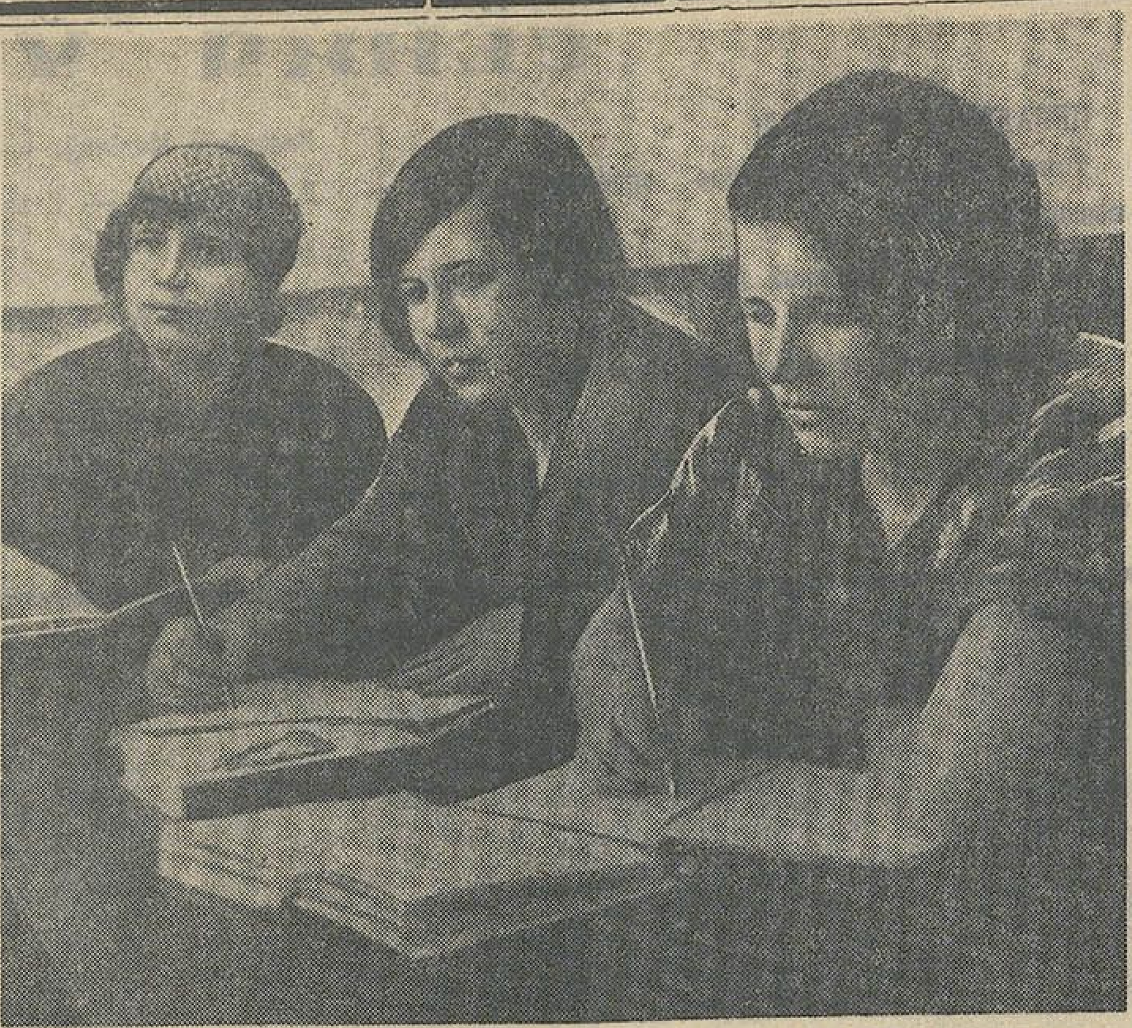

На занятках стаханаўскай школы майстроў сацыялістычнай працы. На здымку (справа налева): дэпутат Вярхоўнага Савета СССР т. О. Багачова — брыгадзір-[illegible], тав. Шарапа — брыгадзір-[illegible] і тав. [illegible] (Віцебск, фабрыка імя Кагановіча). Фота С. Грыпа.

ВЫВУЧАЮЦЬ РАШЭННЕ ПЛЕНУМА ЦК ВКП(б)

Днямі адбыўся раённы партыйны сход Крычаўскай райпартарганізацыі, на якой комуністы вывучалі гістарычнае рашэнне студзеньскага Пленума ЦК ВКП(б) «Аб памылках партарганізацый пры выключэнні комуністаў з партыі, аб фармальна-бюракратычных адносінах да апеляцый выключаных з ВКП(б) і аб мерах па ўстараненню гэтых недахопаў».

Комуністы рэзка крытыкавалі б. кіраўніцтва райкома за адрыў ад партыйных мас, за недапушчальна слабую выхаваўчую работу сярод комуністаў, за бяздушна-бюракратычныя адносіны да выключаных з партыі комуністаў. [illegible]

У снежні месяцы пярвічная партыйная арганізацыя чыгуначнага вузла (сакратар парткома тав. Кайкоў) выключыла з партыі і зняла з работы комуніста тав. Бачышча па матывах скарыстання службовага становішча і бытавога разлажэння. Пры высвятленні матэрыялаў абвінавачвання высветлілася, што тав. Бачышча нікім не прыцягваўся да работы, партыйная арганізацыя не ўцягвала яго ў актыўнае партыйнае жыццё, адгараджвалася ад чэснага комуніста. І замест выхавання, беспадстаўна выключыла тав. Бачышча з партыі. Райком партыі аднавіў яго ў правах члена партыі.

[illegible]

Зараз у пярвічных партыйных арганізацыях адбываюцца партыйныя сходы, на якіх комуністы глыбока вывучаюць гістарычнае рашэнне Пленума ЦК ВКП(б). На партсходзе чыгуначнага вузла комуністы ўзнялі хадайніцтва перад райкомам партыі аб пераглядзе партыйнай справы аднаго выключанага з партыі чэснага таварыша.

Райком партыі прыняў усе меры да таго, каб па-баявому выканаць рашэнні студзеньскага Пленума Сталінскага Цэнтральнага Камітэта і Пленума ЦК КП(б)Б.

А. КАЗІМІРАЎ,
сакратар Крычаўскага райкома партыі.

ЛЕКТОРЫЙ ПА ВЫВУЧЭННЮ ГІСТОРЫІ ПАРТЫІ

Сталінскі горрайком партыі (Менск) арганізаваў для павышэння палітычнага ўзроўню прапагандыстаў і слухачоў сеткі партыйнай асветы, пры Доме партактыва — лекторый па глыбокаму вывучэнню гісторыі большэвіцкай партыі.

Першыя заняткі праведзены 29 студзеня. На іх прысутнічала 650 чалавек прапагандыстаў і слухачоў партыйных школ і гурткоў. Таварышы праслухалі лекцыю па першай тэме гісторыі партыі па Сталінскай перыядызацыі «Барацьба за стварэнне марксісцкай соцыял-дэмакратычнай партыі ў Расіі» (ад утварэння плеханаўскай «Групы вызвалення працы» — 1883 г. да з'яўлення першых нумароў «Іскры» — 1900—1901 гг.).

Заняткі ў лекторыі суправаджаюцца прагляцам кінофільмаў гісторыка-партыйнага зместу. У фае арганізавана змястоўная выстаўка, прысвечаная эканамічнаму становішчу Расіі ў тую эпоху, ярка паказана разгортванне рэвалюцыйнага руху рабочага класа, жыццё і дзейнасць арганізатараў большэвіцкай партыі Леніна і Сталіна.

Для чытання лекцый прыцягнуты кваліфікаваныя выкладчыкі.

У лекторыі будзе вывучацца на працягу года поўны цыкл лекцый па гісторыі партыі. Заняткі разлічана праводзіць 2 разы ў месяц. Наступныя заняткі па тэме «Утварэнне расійскай соцыял-дэмакратычнай рабочай партыі і з'яўленне ўнутры партыі фракцыі большэвікоў і меншавікоў» (1901—1904 гг.).

Прапагандыст атрымлівае неабходную падрыхтоўку ў глыбокім выкладанні ў школах і гуртках на прадпрыемствах і ва ўстановах гісторыі вялікай партыі Леніна—Сталіна.

СТВАРЫЦЬ УМОВЫ ДЛЯ ВУЧОБЫ НАСТАЎНІКАЎ

Завочнае навучанне настаўнікаў прыняло за апошнія годы масавы характар. Без памылкі можна сказаць, што кожны другі настаўнік у БССР — завочнік ВНУ або педвучылішча. Толькі ў менскім педінстытуце імя Горкага навучаецца ў бягучым навучальным годзе 1.800 настаўнікаў.

Здавалася-б, што Наркамасветы БССР павінен усяляк падтрымліваць гэту небывалую цягу настаўнікаў да павышэння сваёй кваліфікацыі. Аднак, увага Наркамасветы БССР да справы завочнай адукацыі настаўнікаў зусім не адпавядае размаху завочнага навучання.

Аб гэтым красамоўна сведчаць факты, меўшыя месца ў гэтым бягучым годзе.

Завочны сектар менскага педінстытута на працягу першых 4-х месяцаў 1937/38 навучальнага года ў разгары заняткаў атрымаў ад Наркамасветы БССР адзін за другім два новых вучэбных плана з патрабаваннем кожны раз неадкладна пераходзіць на новы вучэбны план. Гэта блытаніна з планамі асабліва паказальна па геафаку. Работа была пачата з новым наборам па плану двухгадовага інстытута. У верасні 1937 года інстытут павышэння кваліфікацыі кадраў прыслаў новы план з чатырохгадовым навучаннем. Прышлося на-хаду правесці вялікую работу і перабудавацца. У снежні зноў Наркамасветы БССР у адмену гэтага плана прысылае вучэбны план, пабудаваны па камбініраванай сістэме 2-х і 4-гадовага інстытута, але з 5-гадовым тэрмінам навучання (10 семестраў), г. зн., інстытуту прапануецца ў трэці раз змяніць не толькі вучэбны план, але і профіль графіка. У адносінах жа II курса рашаецца таксама своеасабліва: прыстасаваць вучобу да новага плана, але выпуск зрабіць, як і намячалася, — к жніўню 1938 года. Чыноўнікам з Наркамасветы няма справы да таго, што такое патрабаванне роўназначна стаўцы на немінучы зрыў цэлага навучальнага года.

Трэба адзначыць, што гэта праводзіцца з санкцыі наркома асветы тав. Піваварава, які асабіста разглядаў і зацвярджаў гэтыя планы. Уся гэта блытаніна знаходзіцца ў абураючай супярэчнасці з пастановай ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб стабільнасці вучэбных планаў вышэйшай школы.

Што-ж сабой уяўляюць прысланыя новыя вучэбныя планы?

Перш за ўсё, яны пабудаваны на адрыве сістэмы завочнага навучання ад стацыянарнай. Практычна гэта азначае, што калі настаўнік пажадае перавесціся з завочнага інстытута на стацыянар—ён гэта зрабіць ніяк не зможа. Гэты разрыў паслядоўна праведзен на ўсіх курсах.

Далей. Калі сістэма прахаджэння 4-гадовага курса нармальнай педагагічнай ВНУ за 5 год (10 семестраў), як гэта зроблена ў новым вучэбным плане, павінна была-б забяспечыць павышэнне якасці вучобы шляхам ліквідацыі шматпрадметнасці, то тут атрымалася адваротнае становішча: шматпрадметнасць узрасла. Напрыклад, на літфаку на I курсе трэба здаць 9 прадметаў і нават на 5-м—8. Дасягаецца гэта тым, што на працягу першых двух з паловай год, адпавядаючых аб'ёму двухгадовага настаўніцкага інстытута, студэнт праходзіць амаль усе тыя прадметы, якія затым у другі раз праходзяцца і здаюцца ў наступныя два з паловай годы. Інакш кажучы — пры пераходзе на трэці курс не залічваецца амаль ні адзін прадмет папярэдніх двух з паловай год навучання, чым і ствараецца штучны разрыў паміж 2-х і 4-гадовым інстытутамі і недапушчальная перагрузка завочнікаў.

Асабліва недапушчальным у вучэбным плане з'яўляецца адсутнасць такога прадмета, як гістарычны матэрыялізм. На дыялектычны-ж матэрыялізм адведзена ўсяго 34 гадзіны. І гэта пры агульным павелічэнні гадзін у сувязі з пяцікурса стэмай навучання, тады як мы за двухгадовым настаўніцкім інстыт водзім на дапаможны курс дыям істмата да 50 гадзін.

Наркамасветы БССР дапусціў у п грубыя палітычныя памылкі. Так, не літфака і геафака зусім выпал рыя Беларусі. На курс беларускай туры на літфаку адводзіцца ўсяго го 25 гадзін — і гэта пры адсутн паможнікаў і праграм па курсу такі пры павелічэнні навучання ў туце на год.

Вельмі, паказальным прыкладам най роўнадушнасці да патрэб наста завочнікаў з'яўляецца выключна бальняючае становішча з падручні праграмамі. Не гледзячы на тое, ш ужо два годы, як існуюць настаўні стытуты, для іх няма амаль ні адн цыяльнай праграмы — вучоба пр па праграмах 4-гадовага інстыту прыводзіць да недапушчальнай пе настаўніцкіх інстытутаў і да з аб'ёму і ўзроўню выкладання ў гічных.

Вялікім пытаннем у арганізацы нага працэса ў завочных інстытута ляецца пытанне тэрмінаў зімовай вай сесіі, рашаючай лёс першага с Яшчэ ў верасні мінулага года ўзн пытанне ў Камітэце па справах шай школы аб тым, што несупада мовых канікул у педагагічных школах створыць выключна цяжк вы для правядзення зімовай заліко сіі. Але на гэта Наркамасветы БС звярнуў увагі. Больш таго, скліка гэтым годзе заліковая сесія нават рыяд школьных канікул загадам тав. Піваварава была скарочана дзён, што значна знізіла вучэбны першага семестра.

У давяршэнне ўсяго, кіраўніцт камасветы БССР паступіла выключ на, калі адмяніла зімовую сесію каў, назначаную на час канікула за тры дні да яе пачатку. Зусім на 21 студзеня г.г. паследвала р джэнне ўсім райана ад імя тав. П ва аб адмене выкліку настаўнікаў сію (да рэчы, завочным сектарам тага часу аб гэтым нарком не пав Не разабраўшыся ў сутнасці спра жадаючы знаходзіць іншага вых напрыклад, выклікаць хаця-б вы курсы, якія павінны ўжо зараз ры ца да дзяржэкзаменаў, або скара сію, — нарком асветы даў агульн рэктыву аб адмене сесіі.

Няўжо нельга было своечасова, і праўды многія школы аставаліся без нікаў, прадумаць план выкліку па тэтах і раёнах?

Гэта абураючае распараджэнне вана на зрыў завочнай вучобы на каў. Не кажучы ўжо аб выдатках тутаў, звязаных з падрыхтоўкай д сесіі, зрыў вучэбнага паўгоддзя да зуе ўвесь вучэбны год, літаральна з толку настаўнікаў і вядзе да нання імі вучэбнага плана бягучаг

Наркамасветы неабходна пера зацверджаныя ім новыя вучэбныя для завочных педВНУ, прапрацава філі завочных інстытутаў з 2-х і вым навучаннем, паклаўшы ў асно чэбныя планы стацыянарных інсты ліквідаваўшы разрыў паміж 2-х і вымі сістэмамі навучання.

Неабходна вырашыць рад іншых кладных пытанняў завочнага нав наладзіць забеспячэнне вучэбнымі можнікамі настаўнікаў-завочнікаў, дыферэнцыяваныя праграмы для ных педагагічных ВНУ.

Г. ЯКУБОЎ

З ГІСТОРЫІ ГРАМАДЗЯНСКАЙ ВАЙНЫ

23 лютага 1938 года краіна наша адзначае дваццацігоддзе гераічнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. У сувязі з гэтым мы пачынаем друкаваць серыю артыкулаў, мэта якіх—напомніць чытачу аб найвыдатных баявых кампаніях грамадзянскай вайны, пакрыўшых неўвядальнай славай нашу непераможную Чырвоную Армію.

АБАРОНА ЦАРЫЦЫНА

Вл. МЕЛІКАЎ.
Праф. Акадэміі Генеральнага штаба РСЧА.

У 1918 годзе малая Совецкая рэспубліка перажывала цяжкія месяцы. З усіх старон вакол яе сціскалася вогненае кальцо. З поўначы наступалі войскі Антанты, з усходу—чэхаславакі і белаказачыя генералы, з поўдня—Красноў і Дзенікін, з захаду і Украіны—германскія акупацыйныя войскі. Паміж паўднёвым і ўсходнім франтамі контррэволюцыі грознай і непрыступнай крэпасцю стаяў «Чырвоны Вердэн» горад Царыцын. Войскі рабочага Царыцына не давалі контррэволюцыйным сілам поўдня і ўсходу стварыць адзіны агульны фронт.

У пачатку чэрвеня 1918 года ў Царыцыне працаваў таварыш Сталін. Ён стварыў ва ўсім яго велізарнейшым раёне совецкія, прафесіянальныя, партыйныя, гаспадарчыя арганізацыі, ён пасылаў мільёны пудоў харчоў (хлеб, рыбу, тлушчы і інш.) на поўнач, у галадаючыя рабочыя цэнтры блакаванай тады з усіх бакоў Совецкай рэспублікі. Адначасова ён фармаваў і стварыў чырвоныя ўзброеныя сілы, маючы асабістыя ўказанні Леніна «навесці парадак, аб'яднаць атрады і рэгулярныя часці, устанавіць правільнае камандаванне, выгнаўшы ўсіх непаслухмяных».

Таварыш Сталін з выключным майстэрствам убіў гіганцкі жалезны клін паміж данской контррэволюцыяй і астраханаурала-чэхаславацкімі бандамі. Іменна таму на працягу ўсёй грамадзянскай вайны нашым ворагам так і не ўдалося стварыць адзіны суцэльны фронт на лініі ракі Волгі. У гэтым — выключная заслуга таварыша Сталіна і яго верных баявых саратнікаў, у гэтым было найвялікшае шчасце маладой Совецкай рэспублікі.

У гэтыя-ж месяцы 1918 года, стрымліваючы націск германскіх акупантаў, адыходзіла з Украіны ў Данбас створаная таварышам Варашылавым з рабочых і шахцёраў 5-я украінская Чырвоная Армія. Акружаная з усіх старон ворагамі, яна зрабіла беспрыкладны па свайму гераізму семсоткіламетровы паход праз Данбас і Данскую белаказачую вобласць. 5-я армія везла з сабой маёмасць найвялікшай абароннай вартасці, з ёю ішлі чыгуначныя эшалоны — 3.000 вагонаў і больш ста паравозаў.

У сваёй аўтабіяграфіі таварыш Варашылаў піша: «Дзесяткі тысяч дэмаралізаваных, зморaных, абарваных людзей і тысячы вагонаў са скарбам рабочых і іх сем'ямі трэба было правезці праз бушаваўшы казачы Дон. Цэлых тры месяцы, акружаныя з усіх старон генераламі Мамантавым, Фіцханаўравым, Дзенісавым і інш., прабіваліся мае атрады, аднаўляючы чыгуначнае палатно, на дзесяткі вёрст знесенае і спаленае, будуючы нанава масты і ўзводзячы насыпы і плаціны. Праз тры месяцы «група войск Варашылава» прабілася да Царыцына, і тут з яе і іншых часцей была створана 10-я Чырвоная Армія, якою мне было даручана камандаваць».

Зрабіўшы гэты вялікі паход да Царыцына і гераічна прарваўшы белаказачае кальцо абкружэння, група войск пад камандаваннем тав. Варашылава к ліпеню 1918 года сканцэнтравалася на левым беразе Дона. Для таварыша Сталіна, ужо месяц (чэрвень) нястомна працаваўшага над арганізацыяй абароны Царыцына, прыбыццё войск Варашылава было радаснай падзеяй. Прышоўшыя разам з таварышам Варашылавым тысячы байцоў—металістаў і шахцёраў — дапамаглі яшчэ больш узмацніць абарону Царыцына.

Пад кіраўніцтвам таварышаў Сталіна і Варашылава пачалася велізарная напружаная работа па перафармаванню часцей і стварэнню новых вайсковых злучэнняў.

Прызначаны здраднікам Троцкім военны кіраўнік Паўночна-Каўказскай ваеннай акругі, былы генерал царскай арміі Снесароў і яго бліжэйшыя памочнікі — палкоўнік Насовіч, Кавалеўскі і інш. — раней тайна, а затым адкрыта пачалі шкодзіць, падрываць абаронную магутнасць Царыцына. Таварыш Сталін хутка распазнаў і раскрыў здрадніцкую дзейнасць старых ваенспецаў, любімчыкаў Іуды-Троцкага. Таварыш Сталін нанёс смяротныя ўдары шматлікім падпольным контррэволюцыйным шпіёнскім арганізацыям у Царыцыне, ачысціў тыл царыцынскай Чырвонай Арміі, няўтомна рыхтаваў яе да наступлення супроць атамана Краснова.

Абстаноўка для абаронцаў Царыцына рабілася з кожным днём усё больш напружанай. З усходняга фронта грамадзянскай вайны прыходзілі сумныя весткі: чэхаславакі разам з белай арміяй наступалі да Волгі, занялі Сімбірск, а потым Казань. Белагвардзейцы з нецярплівасцю чакалі ўдару данскога белага казацтва ў напрамку на Саратаў, Камышын і Царыцын, каб стварыць на лініі ракі Волгі адзіны суцэльны фронт контррэволюцыі.

На Паўночным Каўказе ў гэты час знаходзілася значная колькасць чырвоных войск. Таварышы Сталін і Варашылаў рашаюць развіць актыўныя аперацыі ў старану Вялікакняжацкай, Ціхарэцкай, каб увайсці ў аператыўна-баявую сувязь з чырвонымі войскамі на Паўночным Каўказе. Апрача таго, вырашана было высунуцца на захад ад Царыцына — на ўчастак Ніжне-Чырская, Калач, Крэменская, пазбавіўшы гэтым армію Краснова магчымасці аперавац паміж Донам і Волгай.

Суадносіны сіл былі наступныя: белаказакі мелі 27.000 пяхоты, 30.000 конніцы, 610 кулямётаў, 175 гармат, 20 самалётаў. У Чырвонай царыцынскай арміі было 35.000 штыхоў, 2.400 шабель, 260—270 кулямётаў, 100 гармат.

30 ліпеня чырвоныя войскі перайшлі ў рашучае наступленне, каб адкінуць белых за Дон. 31 ліпеня ў раёне Калач наступленне Чырвонай Арміі затрымалася перад умацаванай пазіцыяй праціўніка. Першую лінію акопаў давялося ўзяць у штыхавым баі. Белыя амаль усе былі перабіты. Тады праціўнік пайшоў на хітрасць. Ён сілком сабраў жанчын і падросткаў і пад пагрозай расстрэлу прымусіў іх крычаць «ура», а сам у гэты час на флангах перайшоў у контрнаступленне. Белая кавалерыя імкнулася абыйсці наш левы фланг, але была расстрэлена трапным артылерыйскім агнём.

Пад прыкрыццем артылерыйскага агню нашы часці перайшлі ў імклівае наступленне. Праціўнік не вытрымаў атакі і пакінуў Калач. Нам дасталіся вялікія ваенныя трафеі.

Да 2 жніўня перайшлі ў нашы рукі раёны станцый Зімоўнікі і Куберле. Тав. Варашылаву было вядома, што за пяцьдзесят кіламетраў на паўночны захад ад Куберле, у раёне слабады Мартынаўкі, на працягу 35 дзён трымаецца совецкі атрад Кавалёва, акружаны з усіх старон белаказакамі.

Тав. Варашылаў парашыў неадкладна вызваліць абаронцаў слабады Мартынаўкі і вывесці іх у размяшчэнне чырвоных войск. Для гэтага ён арганізаваў кавалерыйскі полк С. М. Будзённага і разам з Будзённым прыступіў да вырашэння задачы.

Геройскім імклівым ударам кальцо абкружэння было перарвана. Не было мяжы лікаванню і радасці, калі мартынаўцы ўбачылі камандуючага царыцынскім фронтам таварыша Варашылава і чырвоных байцоў, якія прарваліся да Мартынаўкі на выручку сваіх таварышаў.

Белаказачая армія Краснова атрымала падмацаванне. 8 жніўня найбольш моцная — цэнтральная — група генерала Мамантава перайшла ў агульнае наступленне на Царыцын.

Пад Царыцынам нарастала крызіснае становішча. Белаказакі з кожнай гадзінай усё больш наглелі і ішлі напралом. Белагвардзейская прэса авансам паведамляла, што Царыцын не сёння — заўтра будзе ў руках «Всевеликого войска Донского».

Складаўшыяся абставіны патрабавалі звышчалавечых намаганняў, каб не даць ворагу перамагчы.

11 жніўня на пасяджэнні Ваеннага совета абароны Царыцына было вырашана:

— Сабраць магутны кулак у раёне Царыцына, а для гэтага адцягнуць войскі сальскай групы, у якой, паводле даных прыехаўшага з Куберле тав. Варашылава, было больш 12.000 байцоў, у раён Капельнікава, Царыцын;

— мабілізаваць усю буржуазію ва ўзросце ад 18 да 40 год для капання акопаў у раёнах па лініі Цінгута, Басаргіна, Гумрак;

— мабілізаваць коней і неабходны фураж, прычым у буржуазіі і кулакоў усё гэта канфіскаваць, а ў прапоўнага насельніцтва закупіць за адпаведную плату;

— у перыяд з 16 па 18 жніўня мабілізаваць па Царыцыну і яго павету 5 узростаў: нараджэння 1891, 1892, 1893, 1894, 1895 гадоў;

— абвясціць асаднае становішча;

З 13 па 17 жніўня адбываліся лютыя баі па ўсяму фронту. Як і заўсёды, таварышы Сталін і Варашылаў з'яўляліся на самых рашучых участках бою і сваёй няўтомнай, кіпучай энергіяй натхнялі войскі, выклікаючы ў іх цвёрдую ўпэўненасць у перамозе. У гэтыя напружаныя дні барацьбы таварыш Сталін з'яўляўся душой усёй гераічнай абароны Царыцына.

У цэнтры фронта, у раёне Варапонава, тав. Варашылаў, асабіста кіруючы войскамі, майстэрскім манеўрам абкружае праціўніка і бязлітасна громіць самую моцную групу белаказакаў генерала Мамантава. Гэта быў пачатак пералому на ўсім царыцынскім фронце.

22 жніўня праціўнік быў адкінуты на поўнач ад Гумрака і потым страціў Пічугу.

На флангах царыцынскага фронта хвалі белаказачага наступлення разбіліся аб стойкую абарону чырвоных часцей. З кожным днём і гадзінай упэўненасць белага камандавання ў авалоданні Царыцынам слабела.

25 жніўня чырвоныя войскі занялі Карпаўку. У гэты-ж час на левым фланзе нашы войскі занялі лінію ракі Чэрвляная.

Таварышы Сталін і Варашылаў аддалі рад распараджэнняў аб імклівым праследаванні ворага па ўсяму фронту, каб адкінуць белых на правы бераг Дона.

Жалезнай лавінай рушыліся чы атрады і дывізіі Царыцынскага фро белагвардзейскія палкі, апракідваю спробы белаказакаў затрымацца на ных для іх рубяжах. З 3-га па 6-е ня па ўсяму велізарнаму фронту жалася неадступнае праследаванне п ка, які ў паніцы ўцякаў у розны прамкі.

Сусветна-гістарычная заслуга ба герояў Царыцынскага фронта — чаецца ў тым, што яны доблесна а сваёй крывёю раён Царыцына і пад ніцтвам Леніна, Сталіна і Варашыл неслі смяротны ўдар атаману Крас яго арміі «Всевеликого войска Дон

«І мы перамаглі, — пісаў т Варашылаў. — Разгромлены вораг адкінуты далёка к Дону».

План ворагаў — стварыць адзін пэльны аператыўна-стратэгічны фр між чэхаславакамі, белагвардзейцам лым данскім казацтвам — быў с дзякуючы гераізму Чырвонай Армі лінскі Царыцын прадаўжаў стаяць най гранітнай скалой, аб якую р усе шалёныя атакі белаказакаў До

У барацьбе за Царыцын т Сталін выкаваў такія кадры, якія сабой узор адданасці справе пролет рэвалюцыі, узор бясстрашнасці, разбірацца ў найскладанай абст Ленін высока цаніў гэтыя кадры, даючы іх, як апору ў барацьбе з к валюцыяй. У маі 1919 года, калі цыну зноў пагражала небяспека, а рыш Сталін па даручэнню Леніна на другі фронт, Уладзімір Ільіч тэле ў Царыцын:

«Неадкладна вылучце групу казных і найэнергічных царыц работнікаў, якія прымалі ўдзел вядзенні назначаемых Сталіным м абароне Царыцына, і даручыце і чаць правядзенне ўсіх гэтых мер кой-жа энергіяй».

Гераічная абарона Царыцына пад срэдным асабістым кіраўніцтвам т шаў Сталіна і Варашылава ў 1918 з'яўляецца найвыдатнай і неўміруча ронкай грамадзянскай вайны 1 1920 гг.

НА АДНЫМ МЕСЦЫ...

[illegible]

…ыкаў на рамонце шатуноў вы… …му на 150 проц. Другі рабочы …някоў — на шаброўцы падшып…ынаў норму на 200 проц. У та… Сцепанчыкава і Вішнякова на …есцы былі і шатуны і падшып…ь неабходны інструмент. …ланні так прадукцыйна можна …ць працу кожнага рамонтнага …ле ў Магілеўскай МТС гэтым не

Ф. МЯДЗВЕДЗЕЎ.

У калгасе імя Кагановіча, Брагінскага раёна, шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за атрыманне высокага ўраджаю ў 1938 годзе. Сярод брыгад і звенняў заключаны соцыялістычныя дагаворы, разгарнулася ўпартая работа па падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Калгаснікі сталінскага звяна [illegible] цэнтнераў аўсу, 30 цэнтнераў яравой пшаніцы, 300 цэнтнераў бульбы і 7 цэнтнераў ільнавалакна. На здымку: калгасны актыў калгаса імя Кагановіча, Брагінскага раёна, вывучае даклад наркома земляробства Саюза ССР тав. Эйхе аб плане сельскагаспадарчых работ на 1938 год. Фото Цэлуйка (БЕФ).

СТАХАНАЎЦЫ АДНАГО КАЛГАСА

Фёкла Пятроўна Пількіна толькі што вярнулася з работы. Яна прышла ў сваю новую і светлую хату, якая пабудавана год таму назад, распранулася і пачала расказваць аб сваім стаханаўскім звяне, аб планах і думках у далейшай барацьбе за ўраджай.

Знатнай стаханаўцы-калгасніцы ёсць аб чым расказаць. У яе — багаты вопыт работы, якім яна дзеліцца з кожным, перадае ўсім калгаснікам.

— Лён у нас — селекцыйны, сеем мы яго радковай сеялкай. Пасевы, значыцца, разрэджаныя. Наша задача — сабраць больш насення. Летась я дабілася 10 з лішнім цэнтнераў ільнасемя з гектара. Вось, паглядзіце на мой лянок. Я пакінула яго для таго, каб параўнаць з будучым ураджаем 1938 года.

На сцяне падвешаны дзве жменькі залацістага ільну. Яны — нібы толькі выцерабленыя з поля. У буйных галоўках шалясціць семя. Сцябло — доўгае і тонкае, добрае на валакно.

— Апрача ільнасемя я атрымала з гектара 75 цэнтнераў трасты. Здала на ільназавод нумарам — 2 з паловай. За кожны цэнтнер бралі па 315 рублёў. А потым на заводзе з кожнага цэнтнера вышла па 19 кілограм высокаякаснага валакна. Адным словам, гектар даў 14 цэнтнераў валакна, — гаворыць Фёкла Пількіна. — Манька, дачушка, злазь на чардак, дастань лянок.

Шустрая дзяўчынка прыносіць роўны з сабой сноп трасты. Гэта экспанат сапраўды высокага ўраджаю, якога дабілася звяно Фёклы Пятроўны Пількінай. Звеннявая любоўна аглядае свой лянок і ўспамінае аб тым, як яна даглядала за ім, каб быў ён лепшым не толькі ў калгасе, але і ў раёне.

* * *

На адным са сходаў у калгасе, дзе абмяркоўвалі пытанне аб падрыхтоўцы да веснавой сяўбы 1938 года, Фёкла Пількіна заявіла:

— Калі ў мінулым годзе маё звяно [illegible] сёлета мы можам атрымаць значна больш. Я абавязваюся атрымаць не менш 15 цэнтнераў ільнасемя. Выклікаю на соцыялістычнае спаборніцтва ўсіх калгаснікаў.

За Фёклай выступіла калгасніца Мар'я Ракусава.

— Я таксама не адстану. Абавязваюся даць 15 цэнтнераў ільнавалакна з гектара, а на соцспаборніцтва выклікаю Ольгу Бобыраву.

Адзін за адным выступалі калгаснікі і [illegible]

А. ЛОСЬ.

ХОД ЗАГАТОЎКІ ІЛЬНАПЕНЬКАПРАДУКЦЫІ ПА БССР

Па даных Беларускай канторы «Загатлён» на 1 лютага 1938 года план загатоўкі ільнавалакна (у пераводзе на трапаны) выканан на 100,5 проц. У тым ліку па сістэме «Заготільна» план выканан на 102,3 проц. і па сістэме Белкаапсаюза — 88,2 проц. Поўнасцю выканалі і перавыканалі план 43 раёны.

Адстаюць у загатоўцы ільнавалакна Смалявіцкі раён, які выканаў план на 40,9 проц., Бабруйскі — 52,9 проц., Чэрвеньскі 54,9 проц., Клічаўскі—62,7 проц., Свяцілавіцкі—63,2 проц., Нараўлянскі — 68,6 проц.

План загатоўкі пянькі (у пераводзе на пяньку-сырэц) выканан на 52,1 проц. Па сістэме «Заготільна» загатоўлена—41,9 проц. і па Белкаапсаюзе — 69,7 проц. Асабліва адстаюць у загатоўцы пянькі Дубровенскі раён, які выканаў план на 0,9 проц., Уваравіцкі — 2,2 проц., Заслаўскі — 5 проц., Лепельскі — 7,3 проц.

АБ КЛЕЎКО І ЯГО СПРАВАХ

У 20-ці кіламетрах ад Менска знаходзіцца Абчацкі сельсовет. Тут на працягу апошніх год самым грубым чынам парушалася рэвалюцыйная законнасць. Штрафамі і незаконным адабраннем маёмасці ў гэтым сельсовеце ворагамі знішчана паўтары сотні гаспадарак аднаасобнікаў.

На пасаду старшыні сельсовета ворагі народа ў свой час паставілі Клеўко. Гэты граміла і верны слуга сваіх гаспадароў па-варожаму адносіўся да калгаснікаў і аднаасобнікаў. Выпрабаванымі метадамі яго «кіраўніцтва» былі грубае адміністраванне, штрафы і арышты, адабранне маёмасці і збіенне сялян.

Вось некаторыя з шматлікіх фактаў варожай работы Клеўко. У 1934 годзе, з'явіўшыся ў вёску Лебедзенец, ён выклікаў да сябе аднаасобніка Найда Рыгора і загадаў, каб праз пяць мінут ён унёс штраф. Грамадзянін Найда пачаў прасіць старшыню і асмеліўся заўважыць, што штраф накладзен незаконна. Тады азвярэлы граміла схапіў яго за бараду і збіў. Меў месца такі абураючы факт. Аднаасобніца Дзікарэвіч (пасёлак Драбаўка) несла 16 кілограмаў ільнавалакна на загатоўчы пункт. Насустрач ёй папаўся Клеўко.

— Позна надумалася выконваць. Плаці 100 рублёў штрафу за гэта і зараз-жа.

Прыехаўшы ў вёску Забалоцце, ён выклікаў да сябе аднаасобніка Бірульчыка Сяргея і сурова загадаў яму ўнесці зараз-жа 160 рублёў штрафу. Прычым, гледзячы на гадзіннік, ён заўважыў:

— Май на ўвазе, за кожныя пратэрмінованыя пяць мінут будзеш плаціць па 10 рублёў.

Праз 6 мінут Бірульчык прынёс толькі 120 рублёў. Клеўко са злосці кінуў грошы яму ў твар.

— За спазненне з цябе прылічваецца яшчэ 60 рублёў. Цяпер плаці 220 рублёў. Пасля гэтага ён апісаў і забраў усю маёмасць Бірульчыка. Толькі за два дні рукамі Клеўко было спагнана незаконных штрафаў 3148 рублёў. Калгаснікі і аднаасобнікі з жудасцю і гневам абурэння ўспамінаюць аб яго контррэволюцыйных учынках.

Ворагі народа ў канцы 1934 г. прадаставілі Клеўко больш шырокае поле для шкодніцкіх дзеянняў, прызначыўшы загадчыкам Менскага райза. Увесь час ён лічыўся ў райкоме і райвыканкоме штатным упаўнаважаным па Абчацкаму сельсовету, а па сутнасці з'яўляўся так званым «шэфам» па контррэволюцыйных справах. У 1935 годзе ворагі пазбавілі аднаасобнікаў Абчацкага сельсовета сенажаці. Але не гледзячы на гэта, аднаасобнікам усё-ж былі даведзены абавязацельствы на здачу сена дзяржаве.

Клеўко, каб пасварыць калгаснікаў з аднаасобнікамі, загадаў старшыням калгасаў скасіць канюшыну аднаасобнікаў. Такі шкодніцкі загад быў праведзен у жыццё. Ва ўсіх аднаасобнікаў сельсовета канюшына была скошана. Гэты контррэволюцыйны ўчынак не мог не выклікаць абурэння і супраціўлення з боку аднаасобнікаў. Калі аднаасобніца вёскі Лагаўская Слабада Расолька Домна пасмела не даць касіць сваю канюшыну, былы старшыня калгаса «Адраджэнне» Шаўчанка (зараз працуе старшынёй Замастоцкага сельсовета, Менскага раёна) збіла яе да непрытомнасці.

На жаль, Клеўко працягвае і зараз беспакарана працаваць у якасці нам. загадчыка Менрайза і праваліваць падрыхтоўку да веснавой сяўбы.

Вл. МАЧАЛЬСКІ.

ЧАМУ ЗНЯВАЖЫЛІ ЧАЛАВЕКА?

Вось ужо чацверты месяц, як былы дырэктар вучэбнага камбіната Белпромбудтрэста комсамолец Андрэенка Н. абівае парогі шматлікіх устаноў і арганізацый. Ён піша, скардзіцца, даказвае, што яго няправільна апарочылі, выключылі з комсамола, пазбавілі работы. Але пратэсты ні да каго не даходзяць. Андрэенка не можа і па сённяшні атрымаць работу.

Хто такі Андрэенка? Што паслужыла прычынай выключэння з комсамола, пазбаўлення работы энергічнага, пісьменнага маладога чалавека?

Паходзіць ён з сялянскай сям'і. Пасля сканчэння сямігодкі з 1930 года працуе ў совецкіх установах на пасадах статыстыка, сакратара і інш., у 1931 годзе ён уступае ў рады ленінскага комсамола.

Усё ішло добра. Андрэенка лічыўся актыўным, растучым комсамольцам. Але... у 1932 годзе на працягу васьмі месяцаў Андрэенку прышлося працаваць сакратаром у прыёмнай зараз выкрытага ворага народа. Гэтага аказалася даволі для таго, каб абвінаваціць комсамольца ў сувязях з ворагамі, выключыць яго з радоў комсамола і пазбавіць работы.

З таго часу, як Андрэенка працаваў сакратаром, прайшло пяць год. Апошнія два гады ён вучыўся ў Маскве ў інстытуце кіруючых кадраў комунальнай гаспадаркі. Усюды ён сябе апраўдваў. Ніякіх спагнанняў службовых і комсамольскіх за ўсе гэтыя гады ён не меў. Але знайшліся самастрахоўшчыкі, якія пастараліся прышыць т. Андрэенку ярлык ворага.

5 кастрычніка 1937 года комсамольская арганізацыя Белпромбудтрэста, грунтуючы абвінавачанне выключна на меркаваннях, выключыла Андрэенку з комсамола. Матывіроўка—за сувязь і невыкрыццё ворага народа. На сходзе было прынята рашэнне аб тым, каб прасіць адміністрацыю зняць Андрэенку з работы. Дырэктар трэста т. Гімельштэйн і яго намеснік т. Клясторны не замедлілі выканаць прапанову сходу—знялі з работы Андрэенку і накіравалі ў распараджэнне аддзела кадраў «для выкарыстання па спецыяльнасці». Матывы звальнення — нядбайныя адносіны да работы.

Неабгрунтаванасць гэтага зусім відавочна. Гімельштэйн за пяць месяцаў работы т. Андрэенка на пасадзе дырэктара вучэбнага камбіната не зрабіў ні аднаго ўказання і папярэджання аб дрэннай пастаноўцы справы на камбінаце. Ён і не ведаў, як працуе камбінат, бо гэтым пытаннем у трэсце наогул не займаліся.

Дарэмна прабаваў даказваць Андрэенка кіраўнікам трэста неабгрунтаванасць прад'яўленых яму абвінавачанняў. Яго не хацелі слухаць, ад яго адгараджваліся. Намеснік кіраўніка трэста Клясторны прама сказаў — пытанне яснае, ідзіце ў распараджэнне аддзела кадраў. У аддзеле кадраў яму, работніку канцылярскай працы, прапанавалі работу... цесляра на будаўніцтве (!?), добра разумеючы, што ён для гэтай работы не падыходзіць і гэтым хацелі ад яго пазбавіцца.

Так дзейнічалі страхоўшчыкі з Белпромбудтрэста, так росчыркам пяра пазбавілі работы ні ў чым невінаватага чалавека. Бяздушна аднёсся да гэтага абураючага факта і намеснік Наркаммясцпрома тав. Галуза, куды не раз звярачаўся зняслаўлены Андрэенка. Там на працягу месяца ляжала прадпісанне Камісіі Совецкага Кантроля—вырашыць пытанне аб рабоце тав. Андрэенка, і толькі 27 снежня 1937 года тав. Галуза піша трэсту службовую запіску аб прадастаўленні работы па спецыяльнасці. Але і гэта запіска не дапамагла, бо зноў там прапанавалі работу не па спецыяльнасці.

Абвінавачанні аб сувязях з ворагам, высунутыя комсамольскай арганізацыяй трэста і праштампаваныя Кагановіцкім райкомам і гаркомам КСМ, зараз ЦК ЛКСМБ зняты, як беспадстаўныя. Ён аднаўлен у радах ЛКСМБ, але і да гэтага часу бяздушныя чыноўнікі-страхоўшчыкі з Наркаммясцпрома і Белпромбудтрэста не прадастаўляюць яму работы. Андрэенка прадаўжае абіваць парогі.

С. ЛЯСНЕЎСКІ.

АГРАТЭХНІКА …ЕРАДАВЫХ КАЛГАСАЎ

…шы 1937 год з'яўляецца го…а росту багацця калгасаў на…блікі і заможнасці калгаснікаў. …памога, аказаная беларускаму …ініцыятыве вялікага правадыра …Сталіна, выклікала ў працоў…і рэспублікі магутны палітыч…рчы ўздым. На аснове шырока …а соцыялістычнага спаборніц…лгасаў рэспублікі дабіўся ў …ыдатных вынікаў у павышэнні …ці.

…ыся да веснавой сяўбы перша…цяй пяцігодкі, калгаснікам важ…якімі метадамі перадавыя кал…блікі дабіліся высокіх ураджа…х палёў. Багаты вопыт можна …калгасаў, якія з'яўляюцца эк… Усесаюзнай сельскагаспадар…кі.

…гас «13 Кастрычнік», Запя…сельсовета, Тураўскага раёна. У …ты калгас меў сярэдні ўраджай …8 цэнтнера з гектара, у 1936 г …энтн., а ў 1937 г. сярэдні ўра…сіх зернавых культурах дасяг… цэнтнера з гектара. Калгас …ктары аўса і атрымаў сярэдні …16,46 цэнтнера. Пасеў пра… сутлінках, папярэднікі — …азімыя і бульбянішча. Адразу …кі азімых праводзілася лушчоў…конным плугам на глыбіню 8 … плошчаю 27 гектараў. У …ве верасня праведзена ворыва … на глыбіню 18 сантыметраў. …ліва пераворвалася трактарны… Насенне мела 99,62 проц. … высокую ўсхожасць. Яно бы…ана, а некаторая частка яра… Пасеў праведзен радавой сеял… плошчы ў 6 гектараў пера…спосабам. Летам была праведзе…а пасеваў ад пустазелля. Убор…ена своечасова і без страт.

З плошчы ў 32 гектары калгас атрымаў па 18,08 цэнтнера ячменю. Апрацоўка глебы тая-ж што і пад авёс, толькі пад ячмень было дана па 30 тон гною на гектар. Норма высеву 206 кілограмаў на гектар. Насенне гатунковае — ячмень Вяцкі-1163.

Яравой пшаніцы з плошчы 4,73 гектара калгас атрымаў па 15,18 цэнтнера. Азімай пшаніцы гатунку Маскоўская 2453 з плошчы 45 гектараў сабрана па 19,46 цэнтнера з гектара. Пад азімай пшаніцай быў заняты чысты папар плошчаю з 6 гектараў, які высокаякасна апрацоўваўся. Гною ўнесена па 18 тон на гектар непасрэдна пад пшаніцу, а пры высеве па бульбянішчу гной не ўносіўся, бо ён клаўся пад бульбу па 30 тон на гектар.

Азімага жыта калгас атрымаў з плошчы 45 гектараў па 16,03 цэнтнера з гектара. Насенне было негатунковае, але добраякаснае. Пад чыстку пасеваў уносілася па 40 тон торфу на гектар. Проса з плошчы 2,5 гектара калгас сабраў па 24 цэнтнеры. Папярэднікам для гэтай культуры служылі азімыя. Гною пад проса было ўнесена па 25 тон на гектар.

Брыгадзіры калгаса «13 Кастрычнік» Т. С. Субот, В. Слесарчук, А. В. Крэменскі забяспечылі высокі ўраджай усіх культур, галоўным чынам тым, што правялі лушчэнне сцерні, глыбокае зяблівае ворыва трактарамі, радковую сяўбу высокаякасным, а па некаторых культурах гатунковым насеннем высокай усхожасці і чыстаты.

Другі калгас «Совецкая Беларусь», Азяранскага сельсовета, Тураўскага раёна, дабіўся сярэдняга ўраджаю па ўсіх зернавых культурах у 1937 г. 17,10 цэнтнера з гектара, у тым ліку ячменю па 22 цэнтнеры і азімай пшаніцы па 21,80 цэнтнера.

Азімая пшаніца была гатунковая Маскоўская-2453. Яна была пасеяна на плошчы 56 гектараў. Папярэднікі — ячмень, азімыя, бабовыя і нават лён. Пасля ўборкі культур праведзена лушчоўка сцерні на глыбіню 8 сантыметраў і да 5 верасня было праведзена зяблівае ворыва на поўную глыбіню. Гною ўнесена па 18 тон на гектар. Сяўба праводзілася коннымі дыскавымі сеялкамі па 180 кілограмаў пшаніцы на гектар. Былі прагонены пасля пасеву баразны на адлегласці 5—6 метраў адна ад другой для забеспячэння стока паверхавых вод. Ранняй вясной з месц застою вады забяспечылі хуткі спуск яе, прабаранавалі пасевы ў перыяд з 10 па 20 красавіка ў 2 сляды бараною «зіг-заг». Прапалолі два разы: у пачатку і ў канцы мая. Уборка праведзена своечасова і без страт.

Ячмень сеялі гатунковы Вяцкі-1163 на плошчы 24 гектары. Глебы—суглінак і супесі. Папярэднікі — бульбянішча і азімыя. Пасля ўборкі азімых была праведзена лушчоўка сцерні, а затым нармальнае ворыва пад зябліва. Гною ўнесена вясною па 18 тон на гектар. Насенне мела 98 проц. усхожасці, добра ачышчанае ад пустазелля, пратручанае і высявалася радковай сеялкай па 226 кілограмаў на гектар. Прапалка праведзена адзін раз. Убралі ўраджай за 5 дзён, без страт.

Як відаць з прыведзенага вышэй, брыгадзіры калгаса «Совецкая Беларусь» Саскевіч Аляксей Васільевіч, Чарнушэвіч Рыгор Фёдаравіч і Мурашка Пётр Нікіфаравіч нічога надзвычайнага не прымянялі. Агратэхніка калгаса «Совецкая Беларусь» даступна любому калгасу нашай рэспублікі.

Або ўзяць калгас імя Валадарскага, Пашкаўскага сельсовета, Магілеўскага раёна. Тут на плошчы 21 гектара атрымана па 18,2 цэнтнера яравой пшаніцы. Насенне высявалася гатунковае — лютэсцэнс 0,62. Папярэднік — бульбянішча. Восенню і вясной глеба была добра апрацавана. Пад яравую пшаніцу калгас унёс фосфарнай мукі па 4 цэнтнеры на гектар, 40-процантнай калійнай солі па 1 цэнтнеру на гектар, суперфасфату па 3 цэнтнеры і ў парадку падкормкі па 0,75 цэнтнера аміячнай салетры. Уся пшаніца высявалася радавымі сеялкамі ў тым ліку 6 гектараў перакрыжным спосабам. Праведзена адна прапалка.

Агратэхніка калгаса імя Валадарскага таксама даступна кожнаму калгасу. Неабходна толькі з усёй сур'ёзнасцю арганізаваць справу соцыялістычнага спаборніцтва паміж звеннямі і асобнымі калгаснікамі за лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы, за ўзорнае яе правядзенне і за ўважлівы догляд пасеваў.

Звяно Жарнасека Ксеніі Максімаўны з калгаса «Чырвонае Забалоцце», Лепельскага раёна, атрымала з 2 гектараў па 10,2 цэнтнера ільнанасення. Пры разрэджаным насенняводчым пасеве гэта вялікае дасягненне.

Ксенія Максімаўна з восені да 25 верасня забяспечыла зяблівае ворыва на глыбіню 18 сантыметраў. З выключнымі клопатамі падрыхтоўвалася насенне ільну гатунку «Ўдарнік». На гектар высеяна па 30 кілограмаў пры шырыні міжрадзяў 25 сантыметраў. Пасеў праведзен у канцы красавіка. Задзелка ільнанасення праведзена мелкая на глыбіню 1,5 сантыметра. Пад кожны гектар было ўнесена фасфарытнай мукі 6 цэнтнераў, сільвініта 3 цэнтнеры, звычайнага попелу 4 цэнтнеры і аміячнай селітры ў парадку падкормкі пасеваў 1 цэнтнер на гектар (у дзве падкормкі).

Гэты вопыт неабходна скарыстаць усім калгасам, брыгадам і звенням. Разгортваючы соцыялістычнае спаборніцтва па ўзорнай падрыхтоўцы да сяўбы і змагаючыся за заваяванне ганаровага права ўдзелу ва Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы, калгаснікі БССР маюць усе ўмовы для таго, каб дабіцца ў 1938 годзе высокіх ураджаяў па ўсіх культурах і з усёй плошчы іх пасеваў.

Е. ЗАЛЕСКІ.

МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЕТОН

ШУКАЛЬНІКІ СЛАВЫ

Супрацоўнікі менскага лазне-пральнага трэста заўважылі, што з іх дырэктарам Левіным творыцца нешта няладнае. Ходзіць чалавек задумлівы, вочы гараць, маршчынкі часта з'яўляюцца на ілбе, стаў вельмі рассеяным. Праходзіць і нават не прывітаецца. Не інакш, думалі супрацоўнікі, як нейкая геніяльная мысль авалодала нашым дырэктарам.

А Левін сапраўды думаў:

— Што-ж гэта такое атрымліваецца? Усюды праводзяць стаханаўскія дэкаднікі, людзі перавыконваюць нормы, устанаўліваюць рэкорды, пра іх пішуць у газетах і... зразумела, упамінаюць дырэктараў гэтых прадпрыемстваў, — моў, глядзіце, як людзі кіруюць стаханаўскім рухам. А я што? Ну хоць я і дырэктар лазне-пральнага трэста, але хто ведае аб маёй карыснай дзейнасці? А трэба, каб...

Трэба, каб аба мне і аб падпарадкаваным мне трэсце загаварылі і, можа быць, нават і напісалі. І, крыкнуўшы «эўрыка!», — Левін падняўся з крэсла, твар яго зазяў, вочы ўскрыліся весялосцю. Ён прайшоўся некалькі разоў па кабінету, з аднаго канца ў другі, заклаўшы рукі за спіну, быццам-бы абдумваў найвялікшы гістарычны акт, які будзе мець вялікі ўплыў на лёс свету.

І... па ўсіх лазнях горада Менска была абвешчана стаханаўская дэкада. Пачалася кампанія ўключэння прадпрыемстваў трэста ў дэкаднік. У лазнях былі вывешаны вялікія аб'явы з абавязацельствамі:

1. Захоўваць парадак у лазнях;
2. Утрымліваць у чыстаце лазне-пральныя прадпрыемствы;
3. Добра абслугоўваць усіх грамадзян мыючыгася ўзросту.

— Няхай цяпер паспрабуе хто-небудзь нас абвінаваціць у адсутнасці ў нашай сістэме стаханаўскага руху,—думаў дырэктар. — Мы яшчэ не тое зробім. Вось скончыцца дэкаднік, абвясцім стаханаўскі месячнік.

А ў менскіх лазнях у гэты час сапраўды наглядаўся поўны парадак, калі, зразумела, не лічыць некаторых дробязей: скажам, калі ёсць гарачая вада — няма халоднай, а калі ёсць халодная — няма гарачай. Душавыя нумары аказаліся закрытымі. Але тут ёсць уважлівая прычына. Не можа дырэкцыя разарвацца на ўсе франты. Трэба адно што-небудзь рабіць. Заняліся стаханаўскім дэкаднікам, дзе ўжо тут да вады. Ну, а астатняе ўсё як належыць. Вялікіх прапажаў рэчаў наведвальнікаў не наглядаецца. Няма такіх выпадкаў, каб прапалі разам і брукі і піджак. Наадварот, прападае адно што-небудзь — ці брукі, ці піджак.

Ніяк не зразумеюць галавацяпы з лазне-пральнага трэста, што ў лазнях трэба штодзённа падтрымліваць узорны парадак і добра абслугоўваць наведвальнікаў. І толькі тады працоўныя будуць меркаваць аб стаханаўскай рабоце работнікаў лазняў.

С. КРАЎЦОЎ.

АНТЫРЭЛІГІИНАЯ ПРАПАГАНДА

МАГІЛЕЎ. Пры гарадскім совеце ваяўнічых бязбожнікаў створана лектарскае бюро, якое абслугоўвае ўсе арганізацыі горада дакладчыкамі на антырэлігійныя тэмы. У склад бюро ўваходзяць 17 чалавек—навуковыя і партыйныя работнікі горада. Намечана на трох антырэлігійных цыклах прачытаць да 50 лекцый на розныя тэмы.

За апошні час лектарамі прачытана на прадпрыемствах горада 15 лекцый. З поспехам прайшла лекцыя фізіка тав. Анішчыка для рабочых завода імя Дзімітрава на тэму «Навука аб зямлі і рэлігія». Пасля гэтай лекцыі на заводзе ажывілася работа арганізацыі бязбожнікаў.

ЗДРАДНІЦКАЯ РАБОТА КІТАЙСКІХ ТРАЦКІСТАЎ

ХАНЬКОУ, 31 студзеня. (БЕЛТА). Здрадніцкая работа кітайскіх трацкістаў супроць свайго народа з усёй агіднасцю выявілася ў ходзе нацыянальна-вызваленчай вайны кітайскага народа. Кучка заўзятых палітыканаў, прадаўшыхся японскай разведцы яшчэ задоўга да вайны, па заданню сваіх гаспадароў пачала ажыццяўляць падрыўную работу. Унаследаваўшы ад сваіх гаспадароў бандыцкія метады работы, яны не пагарджаюць ніякімі сродкамі ў барацьбе супроць кітайскага народа.

У першыя-ж месяцы вайны ў правінцыі Гуансі было раскрыта гняздо трацкістаў на чале з Хуан Гун-ду. Узначальваемыя Хуан Гун-ду агенты японскай ваеншчыны вялі ў правінцыі агітацыйную работу супроць пасылкі войск на фронт. У той час, калі гуанскія войскі гераічна змагаліся на фронце супроць японскіх захватчыкаў, трацкісты прабавалі ажыццявіць змову супроць урада ў правінцыі Гуансі. Але ім гэта не ўдалося. Здраднікі былі злоўлены і расстраляны.

Зараз сталі вядомы новыя факты падрыўной правакатарскай работы трацкістаў на Поўначы. Трацкіст Сю Вейлэ і іншыя яшчэ да вайны плялі сетку брудных інтрыг супроць цэнтральнага ўрада і аб'яднання Кітая. У першыя дні вайны гэтыя агенты японскага штаба ўсімі сродкамі імкнуліся ўтаварыць рад генералаў у Паўночным Кітаі выступіць супроць нацыянальнага ўрада.

Пасля падзення Бейпіна і Цяньцзіна, група трацкістаў прыбыла ў Цындао. Па заданнях японскага штаба яны разгарнулі правакатарскую работу ў правінцыі Шаньдун. У справе здрадніцтва зараз расстраленага генерала Хань Фу-цю, без боя здаўшага японцам сталіцу правінцыі Шандунь—Цзінань, трацкісты адыгралі таксама вялікую ролю. Несумненна, брудная работа здраднікаў народа была адной з прычын быстрага прасоўвання японскіх войск на Поўначы.

У адказную мінуту, калі гераічная 8-я армія кітайскага народа змагалася супроць японскіх захватчыкаў на поўначы правінцыі Шаньсі, трацкісцкія агенты прыехалі ў Сіань (сталіца правінцыі Шэньсі) для таго, каб перашкодзіць паспяховаму развіццю дзейнняў 8-й нацыянальнай рэвалюцыйнай арміі. На японскія грошы трацкіст Лянь Чжао нелегальна стварыў групу дыверсантаў. У горадзе Міян (паўднёвая частка правінцыі Хэнань) старшыня гарадскога ўпраўлення трацкіст Цзя Лу-юнь арганізаваў шайку бандытаў, якія адкрыта нападаюць на часці кітайскай арміі. Два тыдні таму назад у горадзе Яньань (правінцыя Шэньсі) былі злоўлены 3 дыверсанты-трацкісты. У бліжэйшы час адбудзецца адкрыты суд над імі.

Баючыся выкрыцця сваёй гнуснай дзейнасці, трацкісты арганізавалі бандыцкі налёт на рэдакцыю газеты «Сіньхуажыбао»—орган ЦК кампартыі Кітая ў Ханькоу. Не абмежаваўшыся налётам, трацкіст Е-Цзін апублікаваў праграмны артыкул супроць патрыятычнай і левай прэсы. Гэта быў артыкул, поўны правакацыйных выпадаў. Праз 3 дні пасля гэтага артыкула трацкісты зноў прабавалі зрабіць налёт на рэдакцыю «Сіньхуажыбао».

Праводзячы сваю гнуснейшую здрадніцкую работу супроць кітайскага народа, трацкісты ўсяляк стараюцца дапамагаць японскай ваеншчыне ў стварэнні марыянетачных «урадаў» у захопленых японцамі раёнах.

Гнусныя злачынствы японскіх агентаў — кітайскіх трацкістаў — супроць свайго народа пакрыты незмываемай ганьбай. Адзін з лідэраў «Асацыяцыі нацыянальнага выратавання» Шэнь Чжунь-ю ў гутарцы з карэспандэнтам ТАСС сказаў: «Трацкісты прыносяць кітайскаму народу больш шкоды, чым японскія бомбы».

КІТАЙСКІ НАРОД РАСПРАЎЛЯЕЦЦА СА ЗДРАДНІКАМІ

ХАНЬКОУ, 31 студзеня. (БЕЛТА). Як вядома, японская ваеншчына ў акупаваных раёнах Кітая прабуе з асяроддзя здраднікаў кітайскага народа ствараць марыянетачныя «ўрады». Аднак, за апошні час гэта авантура японцам дрэнна ўдаецца. Некалькі здраднікаў з кітайцаў у Шанхаі, якія згадзіліся працаваць на японцаў, былі забіты. З 10 членаў «муніцыпалітэта» Бэйпіна 4 таксама былі забіты.

ХАНЬКОУ, 1 лютага. (БЕЛТА). Апублікаван другі спіс асоб каманднага састава кітайскай арміі, прыцягнутых да суда за парушэнне дысцыпліны і дапушчэнне расхлябанасці ў падпарадкаваных ім часцях.

З 13 камандзіраў, прыцягнутых да суда, 6 прыгаворана да расстрэлу.

ДВА ОРДЭРЫ НА АДНУ КВАТЭРУ

(Пісьмо студэнта)

У мяне сям'я — 5 чалавек. Жыву ў цесным і сырым падвальным пакойчыку, размерам у 7,8 кв. метраў па Садовай вуліцы, 2 (Менск). Штогод у час паводкі ён заліваецца вадой.

Пасля доўгіх і настойлівых хадайніцтваў мне быў выдан горсоветам ордэр на атрыманне кватэры па вуліцы імя Герцэна дом № 8. Але мала прышлося радавацца «дапамозе» горсовета. Кватэра, на якую я атрымаў ордэр, аказалася самаўпраўна захопленай нейкім Шулькіным.

З гэтага часу пачаліся мае новыя мытарствы. Аб самаўпраўстве Шулькіна я расказаў у горсовеце і горкомгасе. Адсюль паслалі для праверкі справы на месцы работніка жыллёвай інспекцыі горкомгаса т. Баркуна. Апошні склаў акт аб самаўпраўным захопе маёй жылплошчы і накіраваў справу ў нарсуд 1 участка.

Здавалася-б усё будзе добра. Але вось за два дні да слухання справы ў судзе, 16 лістапада 1937 г. горкомгас, па ініцыятыве б. намеснік старшыні горсовета т. Драбышэўскага, выдае Шулькіну, які самавольна захапіў маю жылплошчу, ордэр на памянёную кватэру. Такім чынам на адну і тую-ж кватэру горкомгас выдаў два ордэры. Больш таго, у суд з'явіўся прадстаўнік ад горсовета — былы загадчык жылпёвай інспекцыі Дубовік і заявіў, што Шулькін правільна і добра зрабіў, захапіўшы кватэру. Я быў і здзіўлен і абураны такім бессаромным цынізмам гэтай заявы.

Хоць нарсуд вырашыў справу ў маю карысць, але касацыйная калегія Верхсуда БССР, кіруючыся заявай афіцыйнага прадстаўніка горсовета Дубовіка, адмяніла рашэнне нарсуда і я астаўся ні з чым.

Я зноў пачаў абіваць парогі горсовета і горкомгаса з просьбай прадаставіць мне другую кватэру. Але апрача бюракратычных адпісак нічога не атрымаў. Адзін работнік горсовета пасылае да другога, другі да трэцяга, а «воз і ныне там».

Калі-ж, нарэшце, горсовет спыніць гэтыя абураючыя здзекі з мяне і маёй сям'і?

Ш. Е. ЛЕВІН,
студэнт юрыдычнага інстытута.

АД РЭДАКЦЫІ. Факты, аб якіх піша ў пісьме тав. Ш. Е. Левін, пры праверцы на месцы поўнасцю пацвердзіліся.

Выдача па два ордэры на адну і тую-ж кватэру ў Менскім горкомгасе (намеснік загадчыка т. Драгун) стала звычайнай з'явай. У рэдакцыю штодзённа паступаюць скаргі працоўных на выключны бюракратызм і цяганіну ў выдачы горкомгасам ордэраў на кватэры.

«Звязда» зварачае ўвагу на гэтыя факты выконваючага абавязкі старшыні Менскага горсовета тав. Ванеева і чакае ад яго прыняцця дзейсных мер.

Учора ў Менск прыехалі—старшыня іспанскай секцыі МОПР тав. Ісідора Асеведо і член ЦК кампартыі Італіі, член выканкома МОПР тав. Джэрманета. На здымку (справа налева): тт. Ісідора Асеведо і Джэрманета. Фота С. Грыка.

Тт. АСЕВЕДО І ДЖЭРМАНЕТО Ў МЕНСКУ

Учора раніцою ў Менск прыехалі старшыня іспанскай секцыі МОПР, актыўны змагар за справу іспанскага народа, 72-гадовы тав. Ісідора Асеведо і член выканкома МОПР, член ЦК італьянскай кампартыі тав. Джузеппе Джэрманета.

На вакзале тт. Асеведо і Джэрманета сустракалі прадстаўнікі мопраўскіх арганізацый БССР.

Днём прыбыўшыя таварышы выступалі на мітынгах рабочых чырвонасцяжнай швейнай фабрыкі «Кастрычнік», фабрыкі імя Кагановіча і друкарні імя Сталіна. Удзельнікі мітынгаў горача віталі гасцей.

Тт. Асеведо і Джэрманета перадалі рабочым Менска брацкае прывітанне ад іспанскага і італьянскага народаў, расказалі аб гераічнай барацьбе іспанскага народа супроць мяцежнікаў і італа-германскіх інтэрвентаў і заклікалі мопраўскія арганізацыі яшчэ лепш працаваць па аказанню дапамогі барацьбітам супроць фашызма.

* *
*

Вечарам у памяшканні Яўрэйскага Дзяржаўнага Тэатра ў Менску адбыўся вялікі інтэрнацыянальны вечар МОПР'а, прысвечаны сустрэчы з гасцямі тт. Асеведо і Джэрманета.

Пад бурныя, доўга незмаўкаючыя апладысменты быў выбран ганаровы прэзідыум у складзе Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з правадыром народаў таварышам Сталіным, а таксама таварышаў Дзімітрава, Тальмана, Хозе Дыяс, Долорэс Ібарруры і Ракошы.

Пасля даклада аб міжнародным становішчы і задачах МОПР'а выступіў стары рэвалюцыянер тав. Асеведо, які гаварыў на іспанскай мове.

Тав. Асеведо перадаў палкае прывітанне працоўным сталіцы БССР. З напружанай увагай прысутныя слухалі прамову старога змагара за справу іспанскага народа. Ён прыводзіў яркія прыклады гераізма байцоў і камандзіраў рэспубліканскай Іспаніі ў барацьбе з мяцежнікамі і італа-германскімі інтэрвентамі.

Тав. Асеведо асабліва падкрэсліваў вялікую любоў і сімпатыі іспанскага народа да краіны сацыялізма, да вялікага совецкага народа і яго мудрага правадыра таварыша Сталіна.

Апошнія словы прамовы «Віва Русія», «Віва Сталін» былі пакрыты бурнымі авацыямі і воклічамі ў гонар гераічнага іспанскага народа.

Гарачую прамову сказаў тав. Джэрманета, вітаючы сабраўшыхся ад імя працоўных Італіі і слаўнай італьянскай кампартыі.

На вечары з прамовамі выступалі таксама стаханаўцы прадпрыемстваў Менска.

Вечар закончыўся інтэрнацыянальным канцэртам.

6 ГАДЗІН У ПАГОНІ ЗА ПАРУШАЛЬНІКАМ ГРАНІЦЫ

ЗАХОДНЯЯ ГРАНІЦА СССР. На граніцу быў выслан дазор — чырвонаармеец тав. Казакоў і праваднік тав. Зайцаў з сабакам «Віска».

Дазор выявіў на снегу след, які ішоў з заграніцы ў СССР. Прайшоўшы па следу метраў 400, пагранічнікі ўпэўніліся, што парушальнік накіроўваўся ўглыб совецкай тэрыторыі. Праваднік тав. Зайцаў узняў трывогу...

На месца выяўлення следу прыбыў начальнік заставы лейтэнант тав. Кавернік. Высветліўшы абставіны, ён пачаў праследванне парушальніка.

Рухаючыся па паліне снежнага пакрову, лейтэнант для аблягчэння руху зняў з сябе верхнюю вопратку і ў адной гімнасцёрцы працягваў праследванне.

Парушальнік-жа, з мэтай увесці ў зман пагранічнікаў, рабіў петлі, блытаў следы.

Пасля 6-гадзіннага праследвання тав. Кавернік выйшаў на ўскрай лесу і заўважыў на ёй невядомага. Нездалёку рухалася фурманка з пагранічнікамі. Лейтэнант выстраліў з рэвальвера. Чырвонаармейцы Рысьеў, Ключнікаў, Горкаў і Самародкаў, якія ехалі на фурманцы, зразумелі сігнал тав. Каверніка, саскочылі з фурманкі, акружылі парушальніка і затрымалі яго.

Невядомы аказаўся буйным агентам адной замежнай разведкі, які прабіраўся ў СССР для шпіёнскіх і дыверсійных мэт. Пры ім знойдзены чыстыя бланкі са штампамі совецкіх устаноў, наган, парашок для пасыпкі следоў і 7.000 рублёў совецкіх грошай.

ПЕРАД ВЫЛЕТАМ ЭКСПЕДЫЦЫІ ГЕРОЯ СОВЕЦКАГА САЮЗА І. Т. СПІРЫНА

Камандзір флагманскага самалёта лётнай экспедыцыі Героя Совецкага Саюза І. Т. Спірына лётчык А. І. Кабанаў у гутарцы з супрацоўнікам ТАСС расказаў аб будучай рабоце экспедыцыі.

Як ужо паведамлялася, для лётнай экспедыцыі Героя Совецкага Саюза І. Т. Спірына падрыхтоўваюцца 3 магутныя самалёты «ПКБ-30». Гэтыя машыны ў Арктыку адпраўляюцца ўпершыню, але, несумненна, што палёты на іх дадуць надзвычай каштоўны ўклад у авіяцыйную тэхніку.

«ПКБ-30» маюць вялікую хуткасць, значную грузападымальнасць і палоўлы. У сучасны момант машыны спецыяльна прыстасоўваюцца для работы ў арктычных умовах. Штурманская рубка абсталёўваецца радыёкомпасам, які дазволіць весці самалёт дакладна па курсу. Пры дапамозе гэтага компаса, асабліва ўночы на пабярэжжы Барэнцбурга і лагера Папаніна, мы зараз-жа выйдзем на дрэйфуючы станцыі «Паўночны полюс».

На самалёты будуць пагружаны: аварыйны запас прадуктаў харчавання, ... ры, нарты, спальныя мяшкі ... Агульная вага грузу, які будзе ... кожны самалёт, складае 1.200 кілограм.

Самалёты аэрафоатэчныя ў прыбываюць у палярных умовах ...

База нашай экспедыцыі ў горадзе Мурманску. Вылецім з Масквы ... у Архангельск ... з Архангельска ў Мурманск ... ралацыі ў Барэнцбург (на востраве ...).

У вылецім, калі чаму-небудзь ... «Таймыр» не ўдасца ... поле для вылету самалётаў ... выбаране лётнай экспедыцыі ... з чатырма ... у Барэнцбург, а ...

У СНК БССР

АБ ПАРНІКОВЫМ ВЫРОШЧВАННІ РАННЯЙ ГАРОДНІНЫ

Праведзенаю Наркамземам і Наркамгандлем БССР праверкай становішча парнікова-цяплічнай гаспадаркі ў калгасах Менскага, Віцебскага, Магілёўскага, Гомельскага і Бабруйскага раёнаў выяўлена, што ў радзе раёнаў (Віцебск, Жлобін) яшчэ не прыступілі да закладкі парнікоў на калгасах, ці ў адных з раёнаў не праведзен рамонт парнікоў і ўцяплення. Парнікі не забяспечаны ўгнаеннем, насеннем, не праведзен ... парніковых рам ... Закладка парнікоў распылена ў многіх калгасах.

З мэтай нармальнага забеспячэння ранняй гародніны СНК БССР абавязаў Наркамзем БССР і раёнвыканкомы закончыць на 12 лютага ўсе работы па падрыхтоўцы парнікоў да сяўбы з тым, каб да 20—25 лютага разгарнуць сяўбу ранняй гародніны (радыскі, салаты, укропу і т. д.). Менскаму, Гомельскаму, Магілёўскаму ... па плану павінна быць звыш 1000 парніковых рам ... пікамі-парнікаводамі.

Наркамгандаль БССР павінен ... лютага забяспечыць заключэнне ... арганізацыямі дагавораў ... на пакупку ў іх парніковай ... па тэрміны тэхнічнай ... гародніны ... на закупку ранняй гародніны ... не кошту.

СНК БССР абавязаў Нарк... забяспечыць ... ранняй гародніны харчовыя матэрыялы ... і т. д.

Прамова выканання гэтай пастановы ... на наркома земляробства ... Шышкова.

ЧЭМПІЁНЫ БССР ПА КАНЬКАХ

Закончыліся рэспубліканскія спаборніцтвы на першынство БССР па каньках. У іх прымала ўдзел 39 лепшых канькабежцаў.

У праграме спаборніцтваў былі забегі для мужчын на 500, 1500, 5000 і 10000 метраў; для жанчын — на 500, 1000 і 5000 метраў; для юнакоў — на 500, 1500, 5000 і для дзяўчат — на 500, 1000 і 1500 метраў.

Званне абсалютных чэмпіёнаў БССР па каньках 1938 года заваявалі па групах мужчын — Бальшакоў Б. (Менск), жанчын — Бальшакова З. (Менск); па групах юнакоў званне чэмпіёна БССР прысуджана Лапэўскаму (Менск) і дзяўчат — Смілевіч (Менск).

На гэтых спаборніцтвах юныя канькабежцы ўстанавілі два ўсебеларускія рэкорды. Канькабежац Лапэўскі 500-метровую дыстанцыю прайшоў за 53,1 сек. і Камароў (Гомель) дыстанцыю ў 1500 метраў — за 2 мінуты 56,3 сек.

АД БАГУШЭЎСКАГА РК КП(б)Б

Згубленую кандыдацкую картку за № 0549192, выданую на імя Пачатоўскага Трафіма Дзмітрыевіча, лічыць несапраўднай.

ЗНІЖЭННЕ ЦЭН У СТАЛОЎКАХ

На ўсіх прадпрыемствах Менска ... сталовых, рэстаранаў і кафэ ... значна зніжаны цэны на абеды ... закускі, прыпасы ... працэнты ...

АДКАЗ ...

У артыкуле «У атмасферы патурання», змешчаным у нумары «Звязды» за 11 студзеня, па віне работнікаў рэдакцыі тав. Хадкевіча няправільна ... на сацыяльнае паходжанне былога старшыні Багушэвіцкага сельсовета ... зінскага раёна, І. Г. Фінтушала ... прадстаўленых дакументаў ... ніколі не абкладаўся індывідуальным падаткам.

Намеснік адказнага рэдактара І. М. ОФЕНГЕ...

ДЗЯРЖСТРАХ СССР

ДА ВЕДАМА КАЛГАСАЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР

СТРАХАВЫЯ ІНСПЕКТАРЫ І СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ АГЕНТЫ ДЗЯРЖСТРАХА

ПРЫМАЮЦЬ

ДАБРАВОЛЬНАЕ ЗВЫШАКЛАДНОЕ СТРАХАВАННЕ ПАСЕВАЎ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ КУЛЬТУР.

У цяперашні час МОЖНА СТРАХАВАЦЬ:

ПАСЕВЫ АЗІМЫХ КУЛЬТУР (пасеяных у 1937 годзе) — АД ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР І АГНЮ

ЯРАВЫЯ ПАСЕВЫ зерневых і бабовых, спецыяльных і тэхнічных культур, — акрамя ільну, канапель і махоркі, — пасевы БУЛЬБЫ, УРАДЖАЙ САДОЎ, ягаднікаў, вінаграднікаў і ГАРОДАЎ — ад ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР, АГНЮ, ВЫМАЧКІ, ВЫМЯРЗАННЯ, ВЫПРАВАННЯ І ПАВОДКІ.

ПАСЕВЫ ЛЁНУ І КАНАПЕЛЬ— АД ЗАСУХІ, ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР, АГНЮ, ВЫМАЧКІ, ВЫМЯРЗАННЯ, ВЫПРАВАННЯ І ПАВОДКІ.

ПАСЕВЫ МАХОРКІ— АД УСІХ СТЫХІЙНЫХ БЯДОТ, ХВАРОБ РАСЛІН І ШКОДНІКАЎ.

Пасевы пералічаных культур можна ДАСТРАХОЎВАЦЬ да сапраўднага кошту, вылічанага па планавай ураджайнасці і дзяржаўнай загатоўчай цане.

Страхаваць можна ўсе гэтыя культуры, або асобныя культуры, пры ўмове застрахавання ўсёй плошчы страхуемай культуры.

Пасля фактычнага пасеву або скančэння ўстаноўленага для сяўбы тэрміну, пасевы с/гаспадарчых культур можна страхаваць толькі ад градабіцця, ліўняў, бур і агню.

Побач з застрахаваннем пасеваў с/гаспадарч. культур можна страхаваць БУДЫНКІ, прадпрыемствы з абсталяваннем, с/гасп. інвентар, транспартныя сродкі і жывёлу — ДА ПОЎНАГА КОШТУ.

ЗАСТРАХАВАЎШЫ СВАЕ ПАСЕВЫ, МАЕМАСЦЬ І ЖЫВЁЛУ, кожны калгас ГАРАНТУЕ іх аднаўленне за рахунак сродкаў Дзяржстраха ў выпадку гібелі ці пашкоджання ад стыхійных бедстваў і падзяжу жывёлы.

Для выкліку страхавога інспектара або агента і за даведкамі і тлумачэннямі зварачайцеся ў страхавыя інспекцыі раённых і гарадскіх фінаддзелаў.

ДАВЕДКІ І ТЛУМАЧЭННІ МОЖНА ТАКСАМА АТРЫМАЦЬ ВА ЎПРАЎЛЕННІ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР (г. Менск, Дом Урада, пакой № 307, тэл 22-060).

УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

ЗГОДНА ЗАГАДА НКФ СССР АД 21 СНЕЖНЯ 1937 ГОДА № 663,

з 1 студзеня 1938 года адменены ільготы па падатку з нетаварных аперацый чыгунак (маркіроўка грузаў, бюро абслугоўвання пасажыраў, пакой адпачынку і т. д.), майстэрні воінскіх арганізацый, спартыўныя арганізацыі (пляцоўкі для футбола, лыжныя станцыі, ледзяныя каткі, ціры і т. д.), майстэрні навучальных устаноў (пральні, цырульні, рамонтныя і т. д.), гандлюючыя арганізацыі, якія дастаўляюць за плату тавары пакупнікам, справачна-кансультацыйныя канторы, трансляцыйныя вузлы (зарадка і рамонт акумулятараў, устаноўка рэпрадуктараў, абслугоўванне абанентаў і т. д.).

Усе арганізацыі, якія займаюцца рознымі паслугамі, па якіх ільготы па падатку з нетаварных аперацый адменены вышэйуказанай пастановай,

павінны зарэгістравацца па падатковай рэгістрацыі

ў Менгарфа (Горсовет, пакой 22),

згодна аб'явы НКФ БССР у газеце «Звязда» ад 27 студзеня 1938 года.

МЕНГАРФІНАДДЗЕЛ.

ДАКЛАД таварыша СТАЛІН...

НА НАДЗВЫЧАЙНЫМ З'ЕЗДЗЕ СОВЕТАЎ,

запісаны на грамафонных пласцінках, у прыгожым альбоме, з грамафоннымі іголк...

высылае неадкладна наложаным плацяжом

АДДЗЕЛ ПАДПІСКІ КОГІЗ'а

па атрыманні задатка ў суме 20 р. (Цана альбома 77 руб. 40 ...)

Грошы з указаннем падрабязнага адраса шліце па адрасу: гор. Менск, Совецкая, 73, аддзелу падпіскі КОГІЗ'а.

ЛИПОЦЕРЕБРИН

ПРЕПАРАТ ЛИПОИДОВ МОЗГА

ПОКАЗАН ПРИ ЗАБОЛЕВАНИЯХ ЦЕНТРАЛЬНОЙ НЕРВНОЙ СИСТЕМЫ, НЕРВНОМ и ФИЗИЧЕСКОМ ПЕРЕУТОМЛЕНИИ, НЕВРАСТЕНИИ, ТУБЕРКУЛЕЗЕ и ДРУГИХ ЗАБОЛЕВАНИЯХ

ЛИПОЦЕРЕБРИН

ВЫПУСКАЕТСЯ В ТАБЛЕТКАХ и АМПУЛАХ

ФАБРИКА ЭНДОКРИННЫХ ПРЕПАРАТОВ ВОХИМФАРМА НКЗдрава СССР МОСКВА, УЛ. МИШИНА, 56

ТРЕБУЙТЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНГИГИЕНЫ

ТАВАРЫШЫ ПАЛЯЎНІЧЫЯ І ЛАЎ...

ЗДАВАЙЦЕ ўсю здабытую на паляванні ПУШНІНУ (лісіц, нор..., ваўкоў, зайцаў, тхароў, гарнастая і інш.) БЕЗ ЗАТРЫМКІ, ЗГОДНА Д... РОЎ, ЗАГОТПУНКТАМ БЕЛЗАГОТПУШНІНЫ.

За здачу пушніны і мехсыравіны загатпункты выплачваюць каш... па дзяржстандарту і выдаюць ахотбоепрылады і промтавары.

Здабытыя шкуркі пушніны, а таксама і мехсыравіны беражна зні... тушак, абязжыруйце і распраўце выключна на стандартных правіл..., значна павялічыць каштоўнасць пушнамехсыравіны. ПРАВІЛКІ мо... быць НА ЗАГОТПУНКТАХ БЕЛЗАГОТПУШНІНЫ.

ТАВАРЫШЫ ПАЛЯЎНІЧЫЯ-БРЫГАДЗІРЫ!

Арганізуйце брыгадны метад палявання, унядрыце капканны лоў на звера, што палепшыць якасць пушніны і павялічыць яе каштоўнасць.

ТАВАРЫШЫ ПАЛЯЎНІЧЫЯ!

Ахоўвайце паляўнічую гаспадарку ад браканьераў і драпежнікаў. Правя... рацьбу з ваўкамі—драпежнікамі жывёлагадоўлі — шляхам правядзення абл... канамі і палявання на прынадзе.

ПАМЯТАЙЦЕ, што дабыча выдры, бабра, лася, дзікай казы, куніцы і усурыйскага енота забаронена законам.

ТАВАРЫШЫ ПАЛЯЎНІЧЫЯ — КАЛГАСНІКІ І АДНААСОБНІКІ!

Павялічце і развядзіце ПЛЕМЯННЫХ КРОЛІКАЎ (шыншыла і фляндэр).

Пастановай СНК СССР ад 13 красавіка 1937 г. ЗНАЧНА ПАВЯЛІЧАНЫ ЦЭНЫ на шкуркі кролікаў: за шкурку 1 гатунку пародзістага кроліка Белзаготпушніна выплачвае здатчыку 7 р. 40 к., за беспародныя шкуркі 1 гатунку — 5 р. 40 к. Гэтай-жа пастановай пры прыёмцы жывых кролікаў у лік мясапаставак павялічаны цэны: апрача каштоўнасці мяса Белзаготжывёла ўплачвае здатчыку за пародзістага кроліка 4 р. за шкурку і 1 р. 20 к. за 1 кгр. мяса жывой вагі, а за беспароднага кроліка — 3 р. за шкурку і 1 р. 20 к. за 1 кгр. мяса жывой вагі з 15/XI па 15/III. Вага жывога кроліка павінна быць не менш 1,5 кгр.

ТАВАРЫШЫ КАЛГАСНЫЯ ЗБОРШЧЫКІ!

СІСТЭМАТЫЧНА ПРАВАДЗІЦЕ ПАДВОРНУЮ ЗБОРКУ ПУШНАМЕХСЫРАВІНЫ і без затрымкі здавайце загатпунктам Белзаготпушніны.

БЕЛЗАГОТПУШНІНА.

Беларускі Дзяржаўны Драматычны тэатр
2 лютага Абан. № 108
ВОЧНАЯ СТАЎКА

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
1) ПРАМОВА таварыша МОЛАТАВА аб выбарчым блоку комуністаў і беспартыйных.
2) «БЯЛЕЕ ПАРУС АДЗІНОКІ»

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
ЗАПАРОЖАЦ ЗА ДУНАЕМ

Дзіцячы гукавы кінотэатр
АРСЕН

Кінотэатр «Навасці дня» (памяшк. дзіцячага кінотэатра)
1) Масква выбірае, 2) Калгасная восень, 3) «Звездочка».

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ПОЎНАЛЕЦЦЕ

Гукавы кінотэатр «Спартак»
КЛЯТВА

БЕЛСКУРСНАБЗБЫТУ
патрэбен
старшы БУХГАЛТАР
НА САМАСТОЙНЫМ БАЛАНСЕ.
Звяртацца: Рэвалюцыйная, 15, пакой 3, да галоўнага бухгалтара.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 63. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; сакратарыята — 25-188, 20-830; аддзелаў: партыйнага — 21-353, совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412, прамысловага — 21-356, сельскагаспадарчага — 21-..., культуры — 23-955, мясцовай і замежнай інфармацыі — 25-189, аддзела пісем — 20-844, 21-399, 21-885, ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556, аб'яў — 21-845.

Уп. Галоўлітбела № К—5428. Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63. Ю., Л., Б.